

58. Bratislavské hudobné slávnosti

BHS

Ludovít Hološka: Violončelistka

28. 9. 2023

19.30

Hlavný usporiadateľ BHS

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BHS člen
Európskej
asociácie
festivalov

Generálny partner BHS

www.filharmonia.sk

WWW.FILHARMONIA.SK

58. Bratislavské hudobné slávnosti

22. 9. – 8. 10. 2023

58. ročník

BRATISLAVA MUSIC FESTIVAL
MUSIKFESTSPIELE BRATISLAVA
FÊTES DE MUSIQUE DE BRATISLAVA
FESTIVAL DE MÚSICA DE BRATISLAVA

**Hlavný usporiadateľ BHS
Slovenská filharmónia**

**z poverenia a s príspevkom
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky**

**Záštitu nad 58. ročníkom BHS prevzala pani Silvia Hroncová,
ministerka kultúry SR.**

Mgr. art. Marián Turner
generálny riaditeľ Slovenskej filharmónie

Manažment BHS

PhDr. Izabela Pažitková
hlavná manažérka

PhDr. Mária Hlavačková
manažérka

Adresa

Slovenská filharmónia
Manažment BHS
Medená 3
816 01 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 2 20 475 201/246

www.bhsfestival.sk

BHS – člen Európskej asociácie festivalov

European Festivals Association
Association Européenne des Festivals
Europäische Festival-Vereinigung

Festivalový výbor BHS

prof. Peter Mikuláš

koncertný umelec

predseda Festivalového výboru BHS

Mgr. Juraj Bubnáš, PhD.

dramaturg Slovenskej filharmónie

prof. Marian Lapšanský

koncertný umelec

PhDr. Ivan Marton

muzikológ

PhDr. Izabela Pažítková

hlavná manažérka BHS

doc. Marek Piaček

hudobný skladateľ

prof. Jozef Podhoranský

koncertný umelec

Slovenská filharmónia Slovenský filharmonický zbor

Daniel Raiskin, dirigent

Jan Rozehnal, zbormajster

René, kráľ

Peter Mikuláš, bas

Jolanta, jeho dcéra

Evelina Dobračeva, soprán

Robert, vojvoda

Andrey Zhilikhovsky, barytón

Vaudémont, gróf

Dmytro Popov, tenor

Ibn-Hakia, maurský lekár

Sergej Tolstov, barytón

Bertrand, kastelán

Tomáš Šelc, barytón

Marta, jeho žena, pestúnka Jolanty

Terézia Kružliaková, mezzosoprán

Alméric, kráľov zbrojnoš

Jaroslav Březina, tenor

Brigita, priateľka Jolanty

Zoya Petrova, soprán

Laura, priateľka Jolanty

Michaela Šebestová, mezzosoprán

Piotr Iljič Čajkovskij (1840 – 1893)

Jolanta, lyrická opera v jednom dejstve, op. 69 93'
(koncertné uvedenie)

Skúste si predstaviť: žijete v prenádhernej záhrade uprostred hôr, v tichu a pokoji, len v spoločnosti najbližších a... v úplnej tme. Ste slepý, no nevíete o tom a okolitý svet vnímate len prostredníctvom vlastnej predstavivosti. V rozprávkovom svete hry Dcéra kráľa Reného dánskeho básnika Henrika Hertza (1797 – 1870) je tento výjav jadrom príbehu, inšpirovaného skutočnou postavou Jolandy Lotrinskej (1428 – 1483), vojvodkyne z Lotrinska a Baru. Jej rodičmi boli Izabela Lotrinská a René I. z Anjou, kráľ Neapola, vojvoda z Anjou, Baru a Lotrinska, gróf z Provence. V sedemnástich rokoch ju vydali za jej bratranca Fridricha II., grófa z Vaudémontu (1420 – 1470), aby sa ukončili spory o následníctvo Lotrinska. A hoci historické pramene slepotu mladej vojvodkyne nikde nespomínajú, Hertz veľmi rád využil túto pravdepodobne ľudovo tradovanú legendu ako hlavný motív svojej hry. Zožal s ňou úspechy naprieč Európou, preložená bola do angličtiny, holandčiny, nemčiny, francúzštiny, taliančiny, švédčiny a ruštiny a uvádzali ju na najvýznamnejších európskych scénach, v neposlednom rade aj vo Windsore pre kráľovnú Viktóriu. Dej sa odohráva v odľahlom údolí v Provence, kde izolovane od okolitého sveta žije 16-ročná dcéra kráľa Reného. Hneď po narodení bola zasnúbená s grófom Tristanom, no krátko nato oslepla počas požiaru v zámku. Tristan netuší, že ju vychovávajú v nevedomosti o jej slepote, pri ich stretnutí v záhrade ju dovedie k tomuto poznaniu a sila ich lásky ju vylieči.

Napriek nespočetným úspechom vo svojej dobe zostala z päťdesiatich Hertzových hier v širšom povedomí len Dcéra kráľa Reného – a to vďaka opere Jolanta, poslednému hudobnodramatickému titulu **Piotra Iljiča Čajkovského**. Pre skladateľa bol text láskou na prvé prečítanie, už v roku 1883 sa rozhodol, že ho raz zhudobní. Ako neskôr povedal, očarila ho „poézia, originalita a hojnosť lyrických scén“. Zhliadnutie inscenácie hry v Moskve v roku 1888 jeho záujem ešte viac podnietilo, ale do práce sa pustil, až keď v roku 1890 dostal zákazku od cárskeho divadla v Petrohrade na uvedenie opery a baletu. Vypracovanie libreta zveril svojmu bratovi Modestovi. Najprv sa však vrhol na nanútený balet Luskáčik, ktorý chcel mať čo najskôr hotový, aby mohol „napísať hudbu, ktorá všetkým

vtisne slzy do očí". Pôvodný dej hry Modest upravil a rozšíril. Z Tristana sa stali burgundský vojvoda Robert, s ktorým je Jolanta od kolísky zasnúbená, a gróf Vaudémont, Robertov priateľ, ktorý sa do Jolanty zamiluje. Kľúčovou postavou je Ibn-Hakia, maurský lekár, ktorého privedie Jolantin otec, aby ju vyliečil. Tu vznikne prvý konflikt po tom, čo lekár usúdi, že uzdravenie kráľovskej dcéry je možné, ale len ak princezná samotná bude po ňom túžiť. Pre kráľa to znamená prezradiť dcére, že jej vlastne celý život všetci klamali, pričom úspech liečby nie je zaručený. Jeho rozhodovanie urýchli náhoda – vojvoda Robert príde požiadať kráľa o zrušenie zasnúbenia s Jolantou, lebo sa zamiloval do inej ženy. S priateľom Vaudémontom vstúpia napriek zákazu do záhrady, kde sa stretnú s Jolantou. Až keď Vaudémont zostane s Jolantou sám, zistí, že očarujúca dievčina je slepá. Ospevuje jej krásu svetla, no ona netúži spoznať svet očami. Kráľ, rozzúrený, že Jolanta sa dozvedela pravdu, využije silu novozrodenej lásky medzi Jolantou a Vaudémontom a mladému grófovi hrozí sťatím, ak sa nepodarí Jolantu vyliečiť. Zo strachu o život mladého muža Jolanta z hĺbky duše zatúži po uzdravení a pomôže tak lekárovi v jeho úsilí. Kráľ na Robertovu prosbu zruší dohodnuté zasnuby a uzdravená Jolanta, hoci sprvu zmätená odlišnosťou skutočného sveta od jej predstáv, zostáva navždy s Vaudémontom.

Strach z lásky, láska zo strachu? Príbeh o ovládaní a kontrole, klamstvách alebo o ceste k poznaniu? Výklady sa rôznia a možno aj táto viacznačnosť prispela k tomu, že napriek ústretovému prijatiu opery na premiére ju v popularite časom prevalcoval Luskáčik.

O Jolantinej slepote existuje viacero teórií. Niektorí sa prikláňajú k názoru, že ide o metaforu Čajkovského vysporiadania sa s vlastnou sexuálnou orientáciou. Podľa iných zhmotnil myšlienku, že pevná vôľa človeka je najmocnejšou hnacou silou a že s útrpným postojom k životu nie je možné vykonať veľké činy, dokonca ani len odolávať chorobe. Interpretáciu o všeobecnom duchovnom poznaní zasa podporuje postava lekára Ibn-Hakia, ktorý tvrdí, že nesmrteľná duša musí pochopiť význam svetla skôr, ako ho spoznajú zmysly. Napokon, v duete Jolanty a Vaudémonta Čajkovskij sám kladie filozofickú otázku,

či je svetlo skutočne potrebné pre poznanie pravdy alebo či naozaj „dobre vidíme len srdcom“, ako o viac než polstoročie neskôr napísal Antoine de Saint-Exupéry.

Ďalšiu zaujímavú rovinu ponúka fakt, že opera vznikla v období zvýšeného záujmu o nový smer, psychoanalýzu a predmetom skúmania boli symptómy hystérie ako prejavy neurotických stavov mysle. Genéza vzniku diela sa tiež zhoduje s vážnymi udalosťami v Čajkovského rodine, ktoré im priviedli do cesty francúzskeho neurológa Jeana Martina Charcota. Jeho priekopnícke štúdie prejavov hystérie neskôr významne ovplyvnili Sigmunda Freuda. Začiatkom roku 1883, keď si Čajkovskij prvýkrát prečítal Hertzovu hru, navštívil Paríž spolu s bratom Modestom a ich neterou Tatianou, závislou od morfia. Bola prijatá na Charcotovu kliniku na odvykaciu liečbu, kde boli bratia svedkami stupňujúcich sa abstinenčných príznakov. Priamu súvislosť so vznikom opery nemožno preukázať, ale ťažko považovať za náhodu, že Čajkovskij zrazu dostal nápad na príbeh o dievčati, ktoré podstupuje náročný ozdravný proces tela aj mysle. Napokon, ktovie aký vplyv naňho mala aj moskovská inscenácia hry niečo vyše roka po Tatianinej náhlej smrti vo veku 25 rokov.

Podľa dostupných informácií z Čajkovského života je zrejmé, že Jolantin príbeh v ňom hlboko zarezonoval z viacerých dôvodov a definitívny tvar jednoaktovej opery potreboval na dozretie niekoľko rokov. Výsledkom je naskrz súcitná a úprimná hudba, v lyrických pasážach má ráz priam meditačný. Dokonca aj kráľa vníma skladateľ nie ako tyrana, ale starostlivého otca, ktorý však z veľkej lásky robí dcére medvediu službu. Ária Ibn-Hakiu odráža morálnu istotu a vnútornú silu človeka osvieteného poznaním. Kľúčovým momentom zvratu je duet Jolanty a Vaudémonta, patriaci k najsilnejším scénam Čajkovského opernej tvorby, keď si v šokujúcom tichu Vaudémont uvedomí celú Jolantinu situáciu a ona pochopí hĺbku svojich citov k nemu, rovnako ako svoju nielen emocionálnu samotu.

Hoci na pozadí nereálneho, priam rozprávkového príbehu, Čajkovskij sa snažil vykresliť skutočných ľudí so skutočnými citmi rovnako, ako to urobil v Eugenovi Oneginovi o trinásť rokov skôr. Princíp „lyrických

scén“, ako sám Onegina nazval, v Jolante ešte viac prehĺbil a vytvoril skutočnú hudobnú drámu postavenú na veľkom množstve textu a bohatých dialógoch, ktoré však nestrácajú na spevnosti a melodickosti. Dramatické akcie sa objavujú len v náznakoch a dielo slúži najmä na rozvedenie ústrednej myšlienky tak dejovo, ako aj hudobne. Úvodné scény, vrátane predohry, odrážajú monotónny pokoj izolovanej „bublíny“ Jolantinho vysnívaného sveta. Prvé vzruchy prichádzajú až s kráľom a maurským lekárom, zmenu atmosféry prinesie aj vstup Roberta a Vaudémonta. Najdynamickejší priebeh má spomínaný duet čerstvo zalúbeného páru a záver opery je vygradovaný do extatického precitnutia. Rozprávkový záver rozprávkového príbehu s nepreberným množstvom rovín. Aj to dokáže opera.

Zuzana Buchová Holičková

Peter Mikuláš

Absolvoval Vysokú školu múzických umení v Bratislave. Je laureátom viacerých speváckych súťaží: Antonína Dvořáka v Karlových Varoch (1978), Petra Iljiča Čajkovského v Moskve (1982) a Mirjam Helinovej v Helsinkách (1984). V roku 1978 sa stal sólistom Opery Slovenského národného divadla, kde stvárnil viac ako päťdesiat postáv, napríklad úlohu Leporella (Don Giovanni), Fiesca (Simon Boccanegra), Dulcamaru (Nápoj lásky), Philippa (Don Carlos), Mefistofela (Faust, Mefistofeles) či Falstaffa v rovnomennej opere. Nedávno bravúrne opäť stvárnil titulnú postavu Svätopluka v rovnomennej opere Eugena Suchoňa. Popri pôsobení v SND pravidelne účinkuje na prestížnych operných scénach i koncertných pódiiach v zahraničí, napríklad v Prahe, Viedni, Salzburgu, Berlíne, Ríme, Madride, Lisabone, Mníchove či Tokiu.

Popri opernom má aj bohatý koncertný repertoár, zahŕňa diela klasikov (Bach, Beethoven, Verdi, Dvořák, Brahms), ale i široké spektrum hudby 20. storočia, medzi iným celý rad skladieb slovenských skladateľov. Ako sólista vystupoval s etablovanými orchestrami ako sú Viedenský filharmonici, Česká i Slovenská filharmónia, Royal Philharmonic Orchestra, Orchestre de Paris, Gewandhaus Orchester Leipzig, Torino RAI Orchester, Bruckner Orchester Linz pod vedením svetových dirigentov ako J. Bělohlávek, S. Bychkov, Sir Ch. Mackerras, G. Solti, H. Rilling, C. M. Giullini, R. Hickox, Sir S. Rattle, Ch. Dutoit, K. I. Kobayashi, G. Prêtre či V. Ashkenazy. Hostoval na popredných medzinárodných festivaloch v Rakúsku, Belgicku, Francúzsku, Nemecku, Taliansku, Portugalsku, v USA, Japonsku a ďalších krajinách.

Evelina Dobračeva

© Dima Tarasenko

Dramatická sopranistka **Evelina Dobračeva** začala svoju hudobnú kariéru štúdiom hry na akordeóne, dirigovania a pedagogiky. Po presťahovaní sa do Nemecka študovala spev pod vedením Normy Sharpovej, Snezany Brzakovicovej a Júlie Váradyovej na Hudobnej akadémii Hannsa Eislera v Berlíne.

Na turné s Kolínskou operou a Nemeckou štátnou operou v Japonsku stvárnila operné postavy ako Micaela (Carmen), Donna Anna (Don Giovanni) a Violetta (La traviata).

Ako koncertná interpretka sa predstavila v Mahlerovej Ôsmej symfónii a Brittenovom Vojnovom rekviem (Symfonický orchester Atlanta, BBC Philharmonic), v Šostakovičovej 14. symfónii so City of London Sinfonia, vo Verdiho Rekviem s Nemeckou operou Berlín a s Českou filharmoniou pod taktovkou Fabia Luisiho, v Štyroch posledných piesňach Richarda Straussa s Royal Liverpool Philharmonic Orchestra a v ďalších. Na debutovom koncerte vo Wigmore Hall ponúkla program zostavený z Rachmaninovových piesní, ktorý vydala aj na Delphian Records (sprievod Iain Burnside).

Evelina je skúsenou štúdiovou umelkyňou; nahrála Dargomyžského Rusalku (Západonemecký rozhlasový orchester, M. Jurowski) a Brittenovo Vojnové rekviem (Holandský rozhlasový filharmonický orchester, J. van Zweden). Nedávno sa zúčastnila na premiérovej nahrávke Rubinštejnovho Mojžiša pod taktovkou Michaila Jurowského.

K posledným významným účinkovaniam patrí veľkolepý cyklus v Grange Park Opera, kde účinkovala ako Oľga

v Pskovanke Rimského-Korsakova, ďalej predvedenie Janáčkovej Glagolskej omše s Českou filharmóniou a Brittenovo Vojnové rekviem na turné s Konzertchor Darmstadt. Počas debutu v Singapore uviedla cyklus recitálov so svojim dlhoročným spolupracovníkom, klaviristom Semionom Skiginom.

V najbližšej sezóne sa Evelina predstaví vo Verdiho Rekviem so Symfonickým orchestrom mesta Birmingham. Neskôr bude participovať na koncertom uvedení Súmraku bohov – záverečnom predstavení cyklu Wagnerovho Prsteňa vo vychýrenej dirigentskej interpretácii Vladimira Jurowského a Londýnskej filharmónie.

Andrey Zhilikhovsky

© Timur Artamonov

Moldavský barytonista **Andrey Zhilikhovsky** ukončil štúdium zborového dirigovania na Hudobnej akadémii Stefana Nyagu v Kišiňove. Ešte počas navštevovania akadémie začal so štúdiom spevu a po absolutórii získal miesto na Štátnom konzervatóriu Rimského-Korsakova v Sankt-Peterburgu. Bol finalistom Medzinárodnej speváckej súťaže v Petrohrade (2007) a získal tretiu cenu na Medzinárodnej súťaži mladých spevákov Jeleny Obrazcovovej (2009), ako aj tretiu cenu na Medzinárodnej speváckej súťaži Marie Bieșuovej.

Zhilikhovsky pôsobil ako sólista Michajlovského divadla v Petrohrade, kde stvárnil postavy Belcoreho (Nápoj lásky), Schaunarda (Bohéma), Roberta (Jolanta), Princa (Popoluška) a ďalšie. Predstavil na prestížnych svetových operných pódioch, napríklad v Bavorskej štátnej opere (Nápoj lásky), v Parížskej opere (Jolanta), v Nemeckej štátnej opere Berlín (Zásnuby v kláštore), kde spolupracoval s dirigentom Danielom Barenboimom.

Dlho očakávaný recitálový debut v Spojenom kráľovstve sa uskutočnil v sezóne 2018/2019 s klavírnym sprievodom Iaina Burnsidea, keď participoval na uvedení cyklu Ruská pieseň.

Spolupracuje s mnohými významnými dirigentmi ako D. Barenboim, R. Payare, M. Tatarnikov, A. Grishanin, V. Petrenko, G. Sagripanti a A. Altinoglu, ako aj so známymi režisérmi. Z posledných predvedení spomeňme novú produkciu Sadka vo Veľkom divadle v Moskve (Dmitrij Černjakov) a *Così fan tutte* vo Washingtonskej národnej opere, návrat na Glyndebourneský festival v titulnej úlohe Dona Giovanniho a úlohu Andreja Bolkonského v novej produkcii Vojny a mieru v Bavorskej štátnej opere. Nedávno účinkoval v Teatro Regio Torino v Barbierovi zo Sevilly, v Liceu Barcelona ako Jeleckij v Pikovej dáme, a v Metropolitnej opere a Kráľovskej opere v Bohéme.

V sezóne 2023/2024 sa opätovne vráti do Teatro Regio Torino a Kráľovskej opery ako Marcello v Bohéme, ako aj do Drážďanskej Semperoper v Barbierovi zo Sevilly.

Dmytro Popov

© Anton Ovcharov

Ukrajinský tenorista **Dmytro Popov** začal svoju kariéru ako sólista Kyjevského národného divadla, kde debutoval ako Lenskij v Eugenovi Oneginovi. Do medzinárodného povedomia sa dostal v roku 2013 postavou Rodolfa (Bohéma) v Kráľovskej opere Covent Garden. Odvtedy kariéra Dmytra Popova rástla. K jeho najúspešnejším predstaveniam patrí Bohéma v Metropolitnej opere a Bavorskej štátnej opere, ďalej postava Alfreda (*La traviata*) vo Viedenskej štátnej opere a v Mariinskom divadle, Nicias (Thaïs) v Teatro Regio

di Torino, Pinkerton (Madama Butterfly), Cavaradossi (Tosca) a Rodolfo (Luisa Miller) v Nemeckej opere Berlín a mnohé ďalšie.

Popov je nielen skúseným charakterovým interpretom, ale etabloval sa aj na koncertnom pódii v dielach ako Rachmaninovove Zvony s Accademia Nazionale di Santa Cecilia v Ríme (A. Pappano), s Berlínskou filharmóniou (S. Rattle), s Gürzenich Orchestra v Kolíne a nedávno s Orchestre de Paris (G. Nosedá).

Stal sa najmladším operným umelcom, ktorý získal titul „Čestný umelec Ukrajiny“ (2003) za mimoriadny prínos k interpretačnému umeniu. V roku 2007 sa stal víťazom prestížnej súťaže Plácida Dominga Operalia.

Popov je uznávaný štúdiový umelec, nedávno vydal svoju debutovú sólovú nahrávku Hymns of Love (Orchid Classics), ktorú nahral spoločne s Nemeckým symfonickým orchestrom Berlín. Naďalej spolupracuje s veľkými dirigentmi ako A. Pappano, M. Elder, A. Nelsons, A. Orozco-Estrada, G. Bisanti, C. Rizzi, T. Søndergård, V. Jurowski a T. Currentzis, a s mnohými slávnymi režisérmi, napríklad D. Černjakov, P. Curran, P. Sellars, C. Bieito, R. Wilson a ďalší.

V aktuálnej sezóne sa predstaví vo Verdiho Rekviem s Orquesta Filarmónica de Gran Canaria a Lotyšskou národnou operou, a vráti sa na veľké operné pódia a festivaly vrátane Bavorskej štátnej opery a Glyndebourne.

Sergej Tolstov

© Jozef Barinka

Rodák zo sibírskeho mesta Novokuzneck, absolvoval štúdium operného spevu na Konzervatóriu v Saratove

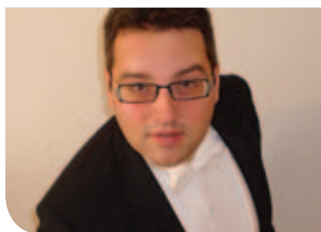
a na prestížnej vysokej škole Konzervatórium Rímskeho-Korsakova v Petrohrade. V tomto období absolvoval študijné pobyty v USA a Nemecku. Sólistickú kariéru odštartoval vo svetoznámom Mariinskom divadle (Kirovova opera, 1990 – 1993), kde debutoval v postave Valentína v opere Faust a Margaréta Ch. Gounoda a stvárnil postavu kniežata Jeleckého v Čajkovského opere Piková dáma, v legendárnej inscenácii naštudovanej Jurijom Temirkanovom. V rokoch 1994/1995 pôsobil v Štátnej opere v Banskej Bystrici, v roku 1995 sa stal sólistom Opery SND v Bratislave, kde debutoval v postave Lunu v opere Trubadúr G. Verdiho.

Umelec je laureátom viacerých medzinárodných speváckych súťaží (Karlove Vary 1989, Marseille 1993, finalista Medzinárodnej súťaže Luciana Pavarottiho vo Philadelphii.) V jeho opernom repertoári dominujú diela ruských, talianskych a francúzskych skladateľov.

Ako hosť vystupoval na scénach a koncertných pódioch v Rusku, USA, Francúzsku, Nemecku, Rumunsku, Macedónsku, Španielsku a Česku. Pravidelne spolupracuje so Slovenskou filharmóniou, kde uviedol napríklad Suitu na básne Michelangela Buonarrotiho pre bas a orchester Dmitrija Šostakoviča, či dielo M. P. Musorgského Piesne a tance smrti. So súborom Opery SND Sergej Tolstov účinkoval na umeleckých zájazdoch vo Švajčiarsku, Maďarsku, Nemecku, Česku a Japonsku a na Cypre.

V roku 2010 úspešne debutoval v Zürišskej opere, kde stvárnil postavu Rangoniho v opere M. P. Musorgského Boris Godunov; postavu grófa Tomského v inscenácii Piková dáma P. I. Čajkovského stvárnil vo Freiburgu... V nasledujúcich sezónach to bol v Opere SND napríklad Rafael v opere Ermanna Wolfa Ferrariho Šperky Madony a Amonastro v novej inscenácii G. Verdiho Aida. V poslednom období spolupracoval s Divadlom F. X. Šaldy v Liberci, kde účinkoval v opere P. I. Čajkovského Jolanta v postave maurského lekára Ibn-Hakiu a s Národným divadlom Košice, kde sa predstavil ako Scarpia v Pucciniho opere Tosca.

Tomáš Šelc

Absolvoval operný spev a zborové dirigovanie na Konzervatóriu v Bratislave (A. Michalková, D. Bill) a pokračoval v štúdiu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave v triede Petra Mikuláša. Získal cenu Študentská osobnosť Slovenska za rok 2013/2014 v kategórii Hudba a umenie. Od roku 2006 sa pravidelne zúčastňoval na domácich a zahraničných medzinárodných speváckych súťažiach (Vráble, Trnava, Karlove Vary, Kroměříž, Olomouc, Eger, Praha, Mníchov, Berlín), na ktorých sa umiestňoval na najvyšších priečkach a získaval mimoriadne ocenenia poroty. Napriek mladému veku je všestranným interpretom venujúcim sa duchovnej hudbe, piesňovej tvorbe, opere i operetnému žánru.

Tomáš Šelc sa predstavil na prestížnych koncertných pódioch a medzinárodných festivaloch na Slovensku i v zahraničí (Pražská jar, Festival Jarmily Novotnej, Johannesburg International Mozart Festival, Veľkonočný festival Ludwiga van Beethovena vo Varšave, Festival de Santander a iné). Spoluúčinkoval na svetových premiérach diel Jorgea Bossa a Vladimíra Godára.

Realizoval nahrávky pre vydavateľstvá Hänssler Classic, Pavian Records a Phaedra. V Pavian Records vydal svoje profilové CD s piesňovou tvorbou Alexandra Albrechta Biographie (2012). CD so slovenskou duchovnou tvorbou Ave Maria et alia opera musica sacra (2013, Music Forum) bolo nominované na album roka v súťaži Radio_Head Awards. V roku 2020 vydal svoje tretie profilové CD Das romantische Lied aus Pressburg. V roku 2021 vydal vo vydavateľstve tsARTmusic Biblické piesne Antonína Dvořáka a Mariána Kittnera.

V roku 2022 sa spolupodieľal na nahrávke CD nosiča Marian Kittner – Requiem, ktoré bolo vydané vo vydavateľstve tsARTmusic a na nahrávke slovenských piesní od Štefana Fajnora, ktoré vyšlo vo vydavateľstve Hudobného centra.

Umelec je členom prestížnych zborových a ansámblových zoskupení: Collegium Vocale Gent (Philippe Herreweghe), Taverner Consort (Andrew Parrott), Collegium 1704 (Václav Luks), Cappella Mariana (Vojtěch Semerád), Collegium Marianum (Jana Semerádová).

Terézia Kružliaková

Absolvovala spev na Konzervatóriu J. L. Bellu v Banskej Bystrici (D. Rohová-Boksová) a na Vysokej škole múzických umení v Bratislave (Z. Livorová). Vokálne sa neskôr zdokonaľovala na majstrovských kurzoch Reginy Resnik v talianskom Trevisi. Už počas štúdia účinkovala v Štátnej opere v Banskej Bystrici. Od roku 2003 je sólistkou Opery SND v Bratislave. Ako mladá interpretka zaznamenala viacero úspechov na vokálnych súťažiach na Slovensku, v Poľsku či Taliansku. V Českej republike zvíťazila na Medzinárodnej súťaži A. Dvořáka v Karlových Varoch a je laureátkou súťaže Toti dal Monte v talianskom Trevisi.

Terézia Kružliaková sa predstavila na popredných hudobných festivaloch doma i v zahraničí (Bratislavské hudobné slávnosti, Festival Carla Dittersa von Dittersdorf v Jeseníkoch, Dvořákova Olomouc, Pražská jar, Smetanova Litomyšl, Podzimní festival duchovní hudby v Olomouci a iných). Často účinkuje aj ako koncertná speváčka, spolupracuje s poprednými domácimi a zahraničnými orchestrálnymi a vokálnymi telesami ako Slovenská

filharmónia, Symfonický orchester Slovenského rozhlasu, Symfonický orchester Českého rozhlasu v Prahe, Moskovský akademický symfonický orchester, Slovenský filharmonický zbor, Symfonický orchester hlavného mesta Prahy FOK, Moravská filharmónia Olomouc, ŠKO Žilina, Cappella Istropolitana, Slovenský komorný orchester či Štátna filharmónia Košice. Rad operných postáv stvárnila na domácej scéne opery SND, ale i v Brne (Orsini, Suzuki, Siebel, Oľga, Flora, Zuzka, Rosina, Armando di Gondi).

Aktuálne ju môžeme v SND počuť v operných tituloch ako Giovannu v Rigolettovi, Mercedes v Carmen, Elisabettu v opere Maria Stuarda, Lesnú ženu v Rusálke a Carmen v opere slovenskej autorky Ľubice Čekovskej Impresario Dotcom.

Jaroslav Březina

© Peter Brenkus

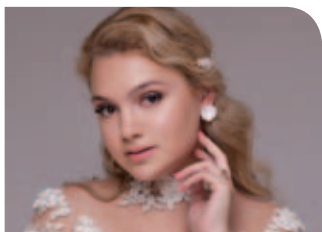
Absolvoval Pražské konzervatórium v triede Zdeňka Jankovského a súkromne sa ďalej zdokonaľoval u Václava Zítka. V priebehu štúdia sa stal členom vokálnej skupiny Dobrý večer kvintet. Bohatá je jeho koncertná činnosť najmä v projektoch barokového a klasického repertoáru, hostuje v Japonsku, Rakúsku, Nórsku, Taliansku (Dvořákova Stabat mater v Ríme a Pise), Nemecku, Francúzsku a Španielsku.

Umelec spolupracoval s dirigentmi ako J. Bělohlávek, Ch. Mackerras, O. Dohnányi, S. Baudo, G. Albrecht, T. Netopil a ďalší. Od roku 1993 je sólistom Opery Národného divadla v Prahe, kde vytvoril mnoho postáv domáceho i svetového repertoáru, okrem iných Mozartov Don Ottavio (Don Giovanni), Tito (La clemenza di Tito), Tamino (Čarovná flauta) či Ferrando (Così fan tutte), Almaguerra (Rossini Barbier zo Seville), Dancairo (Bizet

Carmen), Verdiho Fenton (Falstaff), Alfredo (La traviata) a Macduff (Macbeth), Beppe (Leoncavallo Komedianti), Smetanov Vašek a Jeník (Predaná nevesta), Janáčekov Laca (Její pastorkyňa), Kudrjáš a Tichon (Káťa Kabanová), Nemorino (Donizetti Nápoj lásky), Duch masky (Britten Gloriana) a ďalšie.

Umelec sa podieľal na nahrávke Rybovej Českej mše vánoční (Deutsche Grammophon), Zelenkovej korunovačnej opery Sub olea pacis et palma virtutis, ktorá získala Cannes Classical Awards za rok 2002 a ďalších. V Janáčekovom Zápisníku zmizelého účinkoval v Teatro Real v Madride, v Národnom divadle, na festivaloch Moravský podzim a Janáčkove Hukvaldy, v rámci koncertnej sezóny Českej filharmonii a podobne. V roku 2016 účinkoval ako Rechter v Příhodách lišky Bystroušky v inscenácii Jana Lathama-Koeniga a Roberta Carsena v Teatro Reggio v Torine a ako Števa Buryja v koncertnom uvedení Její pastorkyně v Prahe a Londýne pod taktovkou Jiřího Bělohávkova s Českou filharmóniou. V roku 2022 účinkoval ako Tichon (Káťa Kabanová) v inscenácii Jakuba Hrušky a Barrieho Koskyho na festivale v Salzburgu. Je držiteľom Ceny Thálie za rok 2015.

Zoya Petrova

Umelkyňa je opernou speváčkou a skladateľkou. Roku 2021 ukončila Akadémiu umení v Banskej Bystrici v triede Evy Blahovej. V predchádzajúcom roku stelesnila Papagenu v produkcii Čarovnej flauty v Schaffhausene (Švajčiarsko) a v Opere SND stvárnila rolu Frasquity v opere Carmen, Luciinej matky v opere Peter a Lucia Mira Bázlika, ako aj postavu kňažky Moreny v opere Svätopluk. Spievala úlohu Kráľovnej noci v Národnom divadle v Košiciach (2023).

Zoya Petrova sa predstavila na mnohých medzinárodných festivaloch, ako Festival im. Bogusława Kaczynskiego (Poľsko), Allegretto Žilina, Medzinárodný festival Leoša Janáčka, Letný hudobný festival v Krynici-Zdrój (Poľsko), Music Fest Perugia (Taliansko), Rencontres Artistiques (Francúzsko). Spievala v Japonsku – v Tokiu a Osake, Shanghai Baoli Grand Theatre v Číne, v Lotte Art Center v Soule (Južná Kórea).

Mladá umelkyňa je laureátkou niekoľkých medzinárodných súťaží, z ktorých spomeňme súťaž J. Kiepuru (Poľsko), Ady Sariho (Poľsko), A. Rossiniho CIMP (Taliansko), Mikuláša Schneidera-Trnavského (Slovensko), Czech and Slovak Contest in USA. Zoya je laureátkou aj mnohých skladateľských súťaží: Medzinárodná súťaž pre interpretov a skladateľov Oscara Readinga, Romanticism: Origins and Horizons, Dunajevského medzinárodná súťaž pre skladateľov a aranžérov. Jej skladby interpretoval Záhrebský komorný orchester (Chorvátsko) a Slovinská filharmónia. Zoya Petrova je častým hosťom aj v rozhlasovom éteri, znie na Radio Slovenija 1 i na slovenskom Rádiu Devín.

Michaela Šebestová

© Igor Danay

Študovala spev na Konzervatóriu v Bratislave a na Konzervatóriu v Topolčanoch pod vedením A. Šebestovej-Kucharskej. Do roku 2012 sa v opernom speve zdokonaľovala pod vedením Sergeja Kopčáka. V roku 2017 úspešne ukončila štúdium vokálnej interpretácie na Akadémii umení v Banskej Bystrici, kde absolvovala aj doktorandské štúdium.

Michaela Šebestová sa úspešne zúčastnila na viacerých súťažiach, ako sú Medzinárodné spevácke súťaže Antonína Dvořáka (Karlove Vary, 2005), Mikuláša Schneidera-Trnavského (Trnava), v roku 2004 získala ako ocenenie účasť na Majstrovských kurzoch u Gabriely Beňáčkovej, absolvovala Majstrovské spevácke kurzy Petra Dvorského (2003), získala prestížne štipendium Richarda Wagnera v Bayreuthe (2005), stala sa absolútnou víťazkou Medzinárodnej speváckej súťaže Imricha Godina vo Vrábľoch (2013), semifinalistkou Medzinárodnej speváckej súťaže Belvedere (2015); na Medzinárodnej súťaži Mikuláša Schneidera-Trnavského v roku 2017 dostala Cenu Hudobného fondu za najlepšiu interpretáciu árie slovenského skladateľa (E. Suchoň Svätopluk, ária Blagoty)

Je hostujúcou sólistkou Opery Slovenského národného divadla v Bratislave a v súčasnosti je sólistkou Štátnej opery v Banskej Bystrici.

Ako sólistka koncertne vystupuje so Slovenskou filharmóniou, s orchestrom opery SND, ŠKO Žilina, Štátnou filharmóniou Košice a ďalšími. Spolupracovala s dirigentmi ako Marco Boemi, Paolo Gatto, Sebastiano Rolli, Pavol Selecký, Dušan Štefánek, Rastislav Štúr, Martin Leginus, Igor Dohovič, Igor Bulla, Marián Vach, Ján Procházka, Pavol Tužinský, Marián Lejava, Maroš Potokár, Jiří Štrunc, Tomáš Brauner, Jaroslav Kyzlink, Philipp Pointner, Friedrich Haider, Zbyňek Müller, Robert Kružík, Ondrej Olos, Petr Altrichter, Leoš Svárovský a Ondrej Lenárd.

Jan Rozehnal

© Ray Behringer

Po štúdiách na Konzervatóriu v Kroměříži (hra na flaute) u B. Růžickovej študoval na JAMU v Brne u O. Trhlíka a L. Mátle orchestrálne dirigovanie. Štúdium bolo rozšírené dvojročnou stážou v Českej filharmónii. Už v priebehu štúdia v Brne založil a viedol Brniansky zbor Hudobnej mládeže, s ktorým získal viaceré ocenenia na medzinárodných súťažiach. Po ukončení štúdia pracoval ako asistent L. Mátle v Speváckom združení moravských učiteľov, ktoré neskôr viedol.

Profesionálnu dráhu odštartoval ako dirigent Juhočeského divadla v Českých Budějoviciach. Následne bol zbormajstrom Brnianskeho Filharmonického zboru Beseda brněnská pri Filharmónii Brno. V rokoch 1990 – 2003 bol zbormajstrom Slovenského filharmonického zboru. S telesom prežil mnoho vzrušujúcich chvíľ na domácich i zahraničných pódioch. Počas pôsobenia v Bratislave založiť zbor Camerata Bratislava, ktorého doménou bolo štýlové predvádzanie starej hudby. Súbor získal francúzske cenu Revue Diapason a cenu ministerského predsedu Slovenskej republiky. V rokoch 2004 – 2008 bol zbormajstrom Kühnovho miešaného zboru a Pražského filharmonického zboru.

Od roku 2008 bol zbormajstrom a dirigentom v nemeckých hudobných domoch v Koblenzi, Frankfurte a Halberstadte. V priebehu svojho hudobného života stál za rôznymi produkciami a nahrávkami pre spoločnosti Decca, Deutsche Grammophon Gesellschaft, Discovery, Harmonia Mundi, Naxos, NBC či Slovart. Spolupracoval s ansámbliami a dirigentmi zvučných mien ako C. Abbado, R. Chailly, Ch. von Dohnányi, K. Masur, Z. Mehta, G. Prêtre či R. Weikert. V súčasnosti je zbormajstrom Slovenského filharmonického zboru.

Slovenský filharmonický zbor

© Ján Lukáš

Slovenský filharmonický zbor (SFZ) je prominentným reprezentantom slovenského profesionálneho zborového umenia. Do hudobného diania vstúpil v roku 1946 ako Miešaný zbor československého rozhlasu. Prvé roky ho viedol jeho zakladateľ, dirigent Ladislav Slovák. V roku 1957 bol SFZ začlenený do zväzku telies Slovenskej filharmónie. Na poste zbormajstrov sa vystriedali viaceré významné osobnosti (J. M. Dobrodinský, Š. Klimo, P. Prochádzka, M. Vach, J. Rozehnal, B. Juhaňáková, J. Chabroň). Od sezóny 2023/2024 povedie SFZ zbormajster Jan Rozehnal.

Kultivovanosť prejavu, zvuková rovnováha hlasových skupín, ale aj interpretačná pohotovosť, spoľahlivosť a príkladná umelecká disciplína sa premietajú do suverénnych výkonov, ktoré pri vzájomnej spolupráci ocenili mnohí renomovaní dirigenti. Zbor spolupracoval s prestížnymi zahraničnými orchestrami ako napr. Berlínski a Viedenski filharmonici, Viedenski symfonici, Izraelská filharmónia či Orchestre de Paris. Jeho bohatá diskografia obsahuje nahrávky pre slovenské i zahraničné televízne a rozhlasové stanice.

SFZ získal medzinárodné ocenenie Oper! Awards 2023 v kategórii Najlepší spevácky zbor za spoluprácu v opernej produkcii *Piková dáma* s Berlínskymi filharmonikmi a K. Petrenkom na Veľkonočnom festivale v nemeckom Baden-Badene a koncertoch v Berlínskej filharmónii (2022).

V sezóne 2023/2024 SFZ mimo domáceho pódia spolupracuje s Moravskou filharmóniou Olomouc (L. Svárovský), Filharmóniou Brno (D. Russell Davies) a Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu

(O. Lenárd). Účinkovať bude tiež v novej produkcii *Le Grand Macabre* vo Viedenskej štátnej opere (P. Heras-Casado) pri príležitosti 100. výročia narodenia G. Ligetiho. V rámci účinkovania na Slovensku sa SFZ predstaví na domácich festivaloch v Košiciach (R. Jindra) a Piešťanoch (T. Lang).

Daniel Raiskin

„Daniel Raiskin je hudobníkom s výraznou senzibilitou, ktorý svojmu remeslu naozaj rozumie...“ (Gramophone)

Vďaka svojmu nezameniteľnému umeleckému rukopisu sa Daniel Raiskin stal jedným z najuznávanejších dirigentov svojej generácie a vo svojich nápadne koncipovaných programoch rozvinul široký repertoár presahujúci rámec hlavného prúdu. Vo svojom rodnom meste Sankt Peterburgu navštevoval slávne konzervatórium (vysokú hudobnú školu) a v štúdiu pokračoval v Amsterdame a Freiburgu. Najskôr sa zameriaval na hru na viole. K jeho nasmerovaniu na dirigentskú kariéru ho inšpirovala najmä osobnosť vynikajúceho pedagóga L. Savicha, ako aj majstrovské kurzy s dirigentmi ako M. Jansons, N. Järvi, M. Horvat, W. Nelsson a J. Panula.

Od sezóny 2020/2021 zastáva Daniel Raiskin post šéfdirigenta Slovenskej filharmónie. Okrem toho je od augusta 2018 hudobným riaditeľom Winnipeg Symphony Orchestra a od sezóny 2017/2018 hlavným hosťujúcim dirigentom Belehradskej filharmónie.

V poslednom období realizoval kritikou vysoko hodnotené nahrávky Mahlerovej Symfónie č. 3 a Šostakovičovej

Symfónie č. 4 (AVI). Jeho nahrávka violončelových koncertov E. W. Korngolda, E. Blocha a B. Goldschmidta s J. Steckelom (AVI) získala v roku 2012 ocenenie Echo Klassik. Medzi jeho ďalšie nahrávacie projekty posledných rokov patrí cyklus symfónií L. Glassa (Cena Dánskeho rádia) a cyklus všetkých koncertov a rapsódií A. Chačaturiana (CPO). Najnovšie CD s dielami P. I. Čajkovského vydala Slovenská filharmónia na jar v roku 2023.

Slovenská filharmónia

© Peter Brenkus

Slovenská filharmónia bola založená v roku 1949. Pri jej umeleckom zrode stáli dve významné osobnosti medzinárodného hudobného života V. Talich (1949 – 1952) a L. Rajter (1949 – 1976). Na umeleckom profilovaní orchestra sa podieľali ďalší šéfdirigenti – T. Frešo, L. Slovák, L. Pešek, V. Verbickij, B. Režucha, A. Ceccato, O. Lenárd, J. Bělohlávek, V. Válek, P. Feranec, E. Villaume a J. Judd. Od sezóny 2020/2021 zastáva post šéfdirigenta Daniel Raiskin.

Slovenská filharmónia realizovala množstvo nahrávok pre rozhlas, televíziu a hudobné vydavateľstvá OPUS, Supraphon, Panton, Hungaroton, JVC Victor, RCA, Pacific Music, Naxos a Marco Polo. Je pravidelným hosťom významných európskych hudobných pódíí a festivalov. V rámci svojich početných zahraničných zájazdov vystúpila v takmer všetkých európskych krajinách, na Cypre, v Turecku, USA a pravidelne hostuje na koncertných turné v Japonsku, Južnej Kórei, Ománe a Spojených arabských emirátoch.

Na jar vydala Slovenská filharmónia prvé CD so šéfdirigentom D. Raiskinom. Sezónu 2022/2023 ukončila so sólistami O. Scheps a T. Sasanumom zahraničným turné v Japonsku.

V sezóne 2023/2024 čaká orchester účinkovanie na domácich festivaloch (BHS, music festival Piešťany, Allegretto Žilina) i zahraničné koncerty v Prahe, Maribore, Záhrebe a Murtene. Na sklonku roka absolvuje so šéfdirigentom D. Raiskinom a klaviristom Y. Sunwoom sériu koncertov v rámci turné v Južnej Kórei.

S vďakou za osvieženie

SOBOTA 30. 9.

19. 30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Drážďanská filharmónia

Krzysztof Urbański | dirigent

Julia Hagen | violončelo

Wojciech Kilar

Orawa

Camille Saint-Saëns

Koncert pre violončelo a orchester
č. 1 a mol, op. 33

Piotr Iljič Čajkovskij

Symfónia č. 4 f mol, op. 36

58. Bratislavské hudobné slávnosti

BHS

Ludovít Hološka: Violončelistka

28. 9. 2023 19.30
Koncertná sála Slovenskej filharmónie

Jolanta
koncertné uvedenie opery, libreto

Hlavný usporiadateľ BHS

Generálny partner BHS

www.filharmonia.sk

1. Сцена и ариозо Йоланты

МАРТА

Мой птенчик, Иоланта,
ты устала?

ИОЛАНТА

Устала ли?
Не знаю, право!
Да!
Кормилица, скажи мне...

МАРТА

Что, голубка?

ИОЛАНТА

Чего-то мне недостает...
чего?
Хотела бы я знать.
Отец, ты, Марта,
Вы, милые подруги,
все живете для меня.
Лаской, счастьем красите мне жизнь,
А я ничем не в силах отплатить
за всю любовь!

МАРТА

Служить тебе наш долг:
Ты – госпожа,
мы – слуги!

ИОЛАНТА

Нет, нет, неправда,
вы мне друзья.
О. Марта, я хочу
чего-то, а чего?
Сама не знаю.

МАРТА

Голубка, Иоланта, перестань.

ИОЛАНТА

Постой, постой!
Приди ко мне...
приди поближе!
Ты плачешь?
Отчего?

1. Scéna a arioso Jolanty

MARTA

Jolanta, holubička,
si unavená?

JOLANTA

Unavená?
Neviem, naozaj!
Áno!
Povedz mi, duša...

MARTA

Čo, holúbok?

JOLANTA

Cítim, že mi niečo chýba,
ale čo?
Chcela by som to vedieť.
Otec, ty, Marta,
vy, milí priatelia,
všetci žijete pre mňa.
Láskou, šťastím mi naplňate život.
A ja nie som schopná
oplatiť vašu lásku!

MARTA

Služiť ti je naša povinnosť:
Ty si pani,
my sluhovia!

JOLANTA

Nie, to nie je pravda,
ste mi priateľmi.
Ó, Marta, chcela
by som niečo,
ale neviem čo.

MARTA

Holubička, Jolanta, prestaň!

JOLANTA

Počkaj!
Poď ku mne...
Prídi bližšie!
Ty plačeš?
Prečo?

МАРТА

Могу ли я спокойной быть,
когда ты плачешь?

ИОЛАНТА

Марта, я плачу,
но слез моих ничем не
выдала, как ты.
Мой голос тверд и ровен был,
глаз моих не касалась ты.
Почему же ты
знаешь про эти слезы?
Нет, тут что-то есть, чего нельзя сказать мне!

МАРТА

Полно, полно!

БРИГИТТА

Вас музыка расстроила.

МАРТА

О да, конечно музыка.
Довольно, будет!

ЛАУРА

Сыграли бы веселое,
а то...

ИОЛАНТА

Не надо...
Спасибо вам,
друзья мои,
Вы хорошо играли, но...
Спасибо вам,
теперь довольно;
В час, когда не будет
греть так солнце,
вы придете
повеселить меня.

БРИГИТТА, ЛАУРА

Что хочешь делать?
Желаешь прясть или петь?

ПРИСЛУЖНИЦЫ

Иль сказки слушать?

MARTA

Môžem byť spokojná,
keď plačeš?

JOLANTA

Marta, plačem,
ale slzy neroním
tak ako ty.
Môj hlas je pevný a vyrovnaný,
mojich očí si sa nedotkla.
Ako vieš
o slzách mojich?
Nie, je tu niečo, čo mi nechceš povedať!

MARTA

Musíme ísť!

BRIGITA

Hudba vás rozrušila...

MARTA

Ó, samozrejme, hudba.
Dobre bude!

LAURA

Zahrali by ste
veseľšie, a to...

JOLANTA

Netreba...
Ďakujem vám,
priatelia moji,
Dobre ste hrali...
Ďakujem vám,
máte voľno:
Keď nebude
tak hriať slnko,
prídete ma zas
rozveseliť.

BRIGITA, LAURA

Čo chceš robiť?
Praješ si priať či spievať?

SLŮŽKY

Či rozprávky počúvať?

ИОЛАНТА

Нет, ничего не надо...
В самом деле, устала я.
Нарвите мне цветов,
я буду их перебирать,
И запах прохладных,
нежных лепестков,
Быть может, даст покой.
Всю эту ночь без сна
я провела.
Неужели глаза даны за тем,
чтоб только плакать?
Скажи мне, Марта!

Ариозо

Отчего это
прежде не знала
Ни тоски я, ни горя,
ни слез,
и все дни протекали,
бывало, Среди звуков небесных и роз?

Чуть услышу я птиц щебетанье,
Чуть тепло оживит дальний бор, И везде
зазвучит ликование, –
Я вступала
в торжественный хор!

А теперь все мне
днем навевает
Непонятный, глубокий упрек,
И укоры судьбе посылает
Птичек хор и шумящий поток.

Отчего это ночи
молчанье и прохлада
мне стали милей?
Отчего я как будто рыдания
Слышу там,
где поет соловей,
Отчего?
Отчего, скажи?
Отчего? Отчего?
Скажи, Марта?

JOLANTA

Nie, nič netreba...
Som unavená,
Odtrhnite mi kvety,
budem ich preberať
a vôňa nežných
lupeňov
mi možno prinesie pokoj.
Mala som
bezsenňú noc.
Či nie sú oči na to,
aby plakali?
Povedz, Marta!

Arioso

Prečo som
skôr nepoznala,
smútok, bolesť,
ani slzy,
všetky dni skrz zvuky nebeské a ruže
ubiehali?

Hoc počúvajúc štebot vtákov, hoc teplo oživí
ďaleký les, vdiali
zneje dvorenie,
vstúpila som
do hry!

Dnes v sebe vnímam
podivný strach,
že môj osud
tajomný posíela mi
zbor vtáčikov a šumiaci potok.

Prečo sú mi zrazu
milšie ticho noci
a chlad?
Prečo sa mi zdá,
že počujem vzlyky
V speve slávika?
Prečo?
Prečo, povedz,
Prečo? Prečo?
Povedz, Marta.

2. Сцена и хор

МАРТА

Полно, не надо родная,
попусту душу томить!
Плакать о чем-то, не зная,
То же, что Бога гневить.

БРИГИТТА, ЛАУРА, ПРИСЛУЖНИЦЫ

Вот тебе лютики,
вот васильки, вот мимозы,
вот и розы, и левкоя цветки;
Лилии, ландыши,
чары весны,
Бальзамины и жасмины,
аромата полны.

БРИГИТТА, ЛАУРА

Тронь их:
как чудно душисты,
Девственно свежи и чисты!

БРИГИТТА, МАРТА

Пусть ароматным
их дыханьем
и дней весенних
лаской нежной,
муки, сомненья и страданья
сгонит блаженный,
сладкий сон,
ты забудешь страданья,
сомненья, муки!

МАРТА

И покой вернется радостный!

ЛАУРА, ПРИСЛУЖНИЦЫ

Как бархатисты, мягки,
благоуханны и нежны,
ты позабудешь сомненья
и сны блаженные
сгонят страданья,
сомненья и муки!

ПРИСЛУЖНИЦЫ

Как бархатисты, благоуханны, свежи и
чисты, нежны, мягки!
Ах, что за прелесть!
Что за краса!

2. Scéna a zbor

MARTA

Už dosť, drahá,
dušu tak trápiť!
Plakať bez príčiny je hriech.
Zmiluj sa, Bože!

BRIGITA, LAURA, SLŮŽKY

Masliaky pre teba,
nevädze, mimózy,
ruže, konvalinky,
ľalie, prvosenky,
kúzlo jari,
i jazmín,
plný vône.

BRIGITA, LAURA

Dotknite sa ich:
Ako nádherne voňajú,
panensky sviežo a čisto!

BRIGITA, MARTA

Nech voňa
jarných dní
ponúkne lásku nežnú
a odvráti muky,
trápenie, strasti,
a zošle blažený,
sладký sen
a zabudneš na útrapy,
bolesti, muky!

MARTA

A pokoj vráti sa radostný!

LAURA, SLŮŽKY

Ako zamat mäkký,
nežné a voňavé
zabudneš na strach,
a blažené sny
zaženú obavy,
trápenia a muky!

SLŮŽKY

Ako zamat, voňavé, svieže a čisté,
nežné, hebké!
Ach, aká radosť!
Kolká краса!

**МАРТА, ЛАУРА, БРИГИТТА,
ПРИСЛУЖНИЦЫ**

Вот тебе лютики, вот васильки...

МАРТА

Горе скроется вдаль,
радость сменит печаль.
О, цветы, о цветы, о весна!

ЛАУРА, БРИГИТТА

Все горести скроются вдаль,
сны сладкие сменят печаль!
О, цветы, о цветы, о весна!

ПРИСЛУЖНИЦЫ

Сны сладкие сменят печаль!
О, цветы, о цветы, о весна!

3. Сцена и хор

ИОЛАНТА

Бригитта, это ты?

ЛАУРА

Нет, я Лаура...

ИОЛАНТА

Благодарю вас,
милые мои.
За что, за что
вы любите меня?
Чем я могу вам
отплатить за вашу дружбу?

БРИГИТТА, ЛАУРА

Твоя любовь,
– вот лучшая награда!

ИОЛАНТА

Где Марта?

МАРТА

Здесь, моя родная!

ИОЛАНТА

Слушай, приди сюда.
Позволь, как прежде
бывало в детстве,
Голову склонить мне

**MARTA, LAURA, BRIGITA,
SLUŽKY**

Prinášame ti masliaky, nevädze...

MARTA

Žiaľ vzdiali sa.
Radosť ... ó, kvety, ó, kvety,
Ó, jar!

LAURA, BRIGITA

Problémy odídu,
radosť nahradí smútok,
ó, kvety, ó, jar!

SLUŽKY

Sladké sny vyženú zarmútenie!
Ó kvety, ó, jar!

3. Scéna a zbor

JOLANTA

Brigita, to si ty?

LAURA

Nie, som Laura...

JOLANTA

Ďakujem vám,
moji milí.
Prečo, prečo
ma ľúbite?
Ako sa vám môžem odvďačiť?

BRIGITA, LAURA

Tvoja láska je
najlepšou odmenou.

JOLANTA

Kde je Marta?

MARTA

Tu, moja drahá!

JOLANTA

Počuj, pod' sem.
Dovoľ mi pritúliť sa
ako v detstve,
skloniť hlavu

на плечо к тебе,
И спой мне песню,
ты помнишь,
Ту... любимую!

МАРТА

Изволь.
И вы со мною пойте!

ИОЛАНТА

Нет, им скучно!

БРИГИТТА, ЛАУРА

Да что ты?
Полно, перестань!

БРИГИТТА, ЛАУРА, МАРТА

Спи, пусть ангелы крылами навевают сны,
Рея тихо между нами, благости полны.
Баю, баю, спи!

ПРИСЛУЖНИЦЫ

Спи, дитя, пуст сон блаженный осенит тебя!

БРИГИТТА, ЛАУРА

Спи, дитя,
пусть сон блаженный
осенит тебя;
Бог, молитве детской внемля,
щедрою рукой
ниспошлет на землю
и счастье и радость
Щедрою рукой
ниспошлет он с неба
и счастье и радость,
и покой, и мир.

МАРТА, ПРИСЛУЖНИЦЫ

С небеси Господь вселенной взглянет на тебя,
ниспошлет тебе
Он счастье, радость и покой

БРИГИТТА, ЛАУРА, МАРТА, ПРИСЛУЖНИЦЫ

Спи, спи сладким сном,
о, светлый ангел наш,
Спи сладким сном! лучезарный,
Светлый ангел наш!
пусть ангелы крылами навевают сны,

na tvoje plece,
a zaspievaj mi,
pamätáš,
tú obľúbenú!

MARTA

Ako si praješ.
Spievajte so mnou!

JOLANTA

Nie, nudili by sa!

BRIGITA, LAURA

Prečo tak hovoríš?
Dost, prestaň!

BRIGITA, LAURA, MARTA

Spi, nech krídla anjelov privolajú sny,
tíško medzi nami, plné blaha.
Hajaj, búvaj, spi!

SLÚŽKY

Spi, dieťa, nech sa ti sníva sladký sen!

BRIGITA, LAURA

Spi, dieťa,
nech sa ti sníva
sladký sen.
Bože, vyslyš tú detskú modlitbu,
Štedrou rukou
zošli na zem
i šťastie, i radosť
štedrou rukou,
on zošle z neba
aj šťastie, radosť,
pokoj a mier.

MARTA, SLÚŽKY

Z nebies Boh vzhliadne,
nech pošle šťastie,
radosť a pokoj.

BRIGITA, LAURA, MARTA, SLÚŽKY

Spi, sladký sen,
jasný anjel náš,
Spi, sladký sen!
Oslnivo jasný anjel náš!
Nech krídla anjelov privolajú sny,

сладкие сны!
Баю, баюшки-баю! Спи!

4. Сцена и ариозо короля Рене

БЕРТРАН

Призывный рог...
Кто этот гость
нежданный?
Кто б ни был ты,
ни шагу дальше!
Сюда нельзя войти
под страхом казни!

АЛЬМЕРИК

Веленьем короля я здесь и не уйду,
приказа не исполнив.

БЕРТРАН

Когда король желает передать приказ,
Он посылает нам Рауля,
Оруженосца, друга моего.

АЛЬМЕРИК

Узнай, старик:
Рауль вчера скончался.

БЕРТРАН

Скончался!
О, бедный друг мой,
не привелось
Мне с ним в последний
раз проститься!
Пошли, Господь,
душе его покой.
Но кто же ты?

АЛЬМЕРИК

Я заменил Рауля.
Вот перстень короля
и вот его письмо!

БЕРТРАН

Я перстень узнаю,
он королевский.
Письмо с его печатью!
Вход открыт вам.

sladké sny!
Haju, hajušky!

4. Scéna a arioso kráľa Reného

BERTRAND

Signálny roh...
Kto je ten hosť
nečakaný?
Nech je to
ktokoľvek!
Pod hrozbou smrti
sem nesmie vstúpiť!

ALMÉRIC

Som tu na kráľov príkaz, neodídem,
kým ho nesplním.

BERTRAND

Kráľovské príkazy
vybavuje vždy Raul,
zbrojnoš, priateľ môj.

ALMÉRIC

Počuj, starec:
Raul včera zomrel.

BERTRAND

Zomrel!
Ó, biedny druh môj,
ani som sa s ním
poslednýkrát
nerozlúčil!
Zošli, Pane,
pokoj jeho duši.
Ale kto si ty?

ALMÉRIC

Som tu miesto Raula.
Tu je kráľov prsteň
a list!

BERTRAND

Poznám prsteň.
Je kráľovský.
List s pečatou!
Vstúpte, prosím.

АЛЬМЕРИК

О, что за рай!
Но прежде чем
спросить, где я,
Вам весть я передам,
Что через час
король сюда придёт,
А с ним великий мавританский врач!
Поторопись же мне поведать, где я,
Откуда этот рай
среди пустыни,
Кто здесь живет?

БЕРТРАН

Дочь короля Рене,
слепая Иоланта,
Невеста герцога
Бургундии, Роберта!

АЛЬМЕРИК

Дочь короля слепа?

БЕРТРАН

Она не знает света!

АЛЬМЕРИК

Но всем известно,
что в Испании она
в монастыре живет
у Моны Цанта Клары.

БЕРТРАН

Нет, не в Испании,
а здесь С своею
старою кормилицей,
женой моей,
почти со дня рождения
она живет.

АЛЬМЕРИК

Зачем же это?

БЕРТРАН

Король желает скрыть
от герцога Роберта
до исцеления несчастье Иоланты. Жена!
Оруженосец Альмерик.
С письмом от короля

ALMÉRIC

Ó, som snáď v raji!
Predtým, ako sa
spýtam, kde som,
odovzdám správu:
o hodinu sem
príde kráľ
a s ním veľký maurský lekár!
Povedzte mi, kde som,
skade tento raj
uprostred púšte,
kto tu žije?

BERTRAND

Kráľovská dcéra,
slepá Jolanta,
nevesta burgundského
vojvodu Roberta!

ALMÉRIC

Slepá dcéra?

BERTRAND

Nepozná svetlo!

ALMÉRIC

Ale všetci vedia,
že je v Španielsku,
žije v klástore
klarisiiek.

BERTRAND

Nie, nie je v Španielsku,
je tu so svojou
starou pestúnkou,
mojou ženou,
žije tu už
od narodenia.

ALMÉRIC

Prečo?

BERTRAND

Kráľ chce utajiť
pred vojvodom Robertom
čo sa Jolante prihodilo. Žena!
To je zbrojnoš Alméric,
s listom od kráľa

он прибыл И возвестил,
что государь здесь будет,
а вместе с ним великий мавританский врач.

МАРТА

Он в тайну Иоланты посвящен?

АЛЬМЕРИК

Ваш муж мне все открыл.

МАРТА

Но он сказал ли, что бедная
не знает ничего про слепоту свою и что
при ней упоминать нельзя о свете,
о красоте всего,
что наши очи видят.
Смотрите, остерегайтесь также называть
отца ее монархом, королем... Он для
нее богатый рыцарь Рене, не более... Так
государь велел.

АЛЬМЕРИК

Его желанья
для меня закон.

БЕРТРАН

Призывный рог! На этот раз король!

КОРОЛЬ

Вот мудрый врач,
где мирная обитель
моей голубки бедной, Иоланты!
Ты знаешь все теперь.
В твоих руках последняя надежда
исцеленья!

ЭБН-ХАКИА

Но где она?
Ее я должен видеть.

МАРТА

Она теперь заснула,
утомясь от зноя
и прогулки.

ЭБН-ХАКИА

Что ж, тем лучше,
я осмотреть ее во сне
могу удобнее.

oznamujúc, že pán sem príde
a spolu s ním aj
maurský lekár.

MARTA

Pozná Jolantino tajomstvo?

ALMÉRIC

Váš muž mi všetko prezradil.

MARTA

No povedal vám, že úbohá dievčina
nevie o svojej slepote,
že je pred ňou zakázané hovoriť o svete,
o kráse,
ktorú vidia naše oči.
Pozrite, nesmiete
tiež nazývať jej otca monarchom, kráľom...
On je pre ňu rytier, nič viac...
Tak prikázal kráľ.

ALMÉRIC

Jeho želania
sú mi zákonom!

BERTRAND

Signálny roh! Tentokrát kráľ!

KRÁĽ

Tu múdry lekár,
pokojný príbytok
mojej biednej holubičky Jolanty!
Všetko už vieš.
V твоjích rukách je
naša posledná nádej!

IBN-HAKIA

Ale kde je?
Musím ju vidieť.

MARTA

Teraz zaspala;
unavená z tepla
a prechádzky.

IBN-HAKIA

No, tým lepšie,
môžem ju vyšetriť
v spánku.

КОРОЛЬ

Марта и Бертран,
проводите врача
к голубке нашей.
Со страхом жду
решенья твоего.

ЭБН-ХАКИА

Аллах велик,
надейся на него!

КОРОЛЬ

Что скажет он?
Какой обет произнесет его наука?
Увидит Иоланта свет,
иль суждена мне
вечно мука
Знать дочь мою
объятой тьмою?..
О, Боже, сжался надо мною!
Господь мой,
если грешен я,
за что страдает
ангел чистый?
За что поверг
из-за меня во тьму
ты взор ее лучистый?
О, дай мне
радостную весть,
утешь надеждой исцеленья!
Я за нее готов
принести корону, власть, мои владенья..
Лиши меня всего,
– покоя, счастья,
я все смиренно претерплю,
за все Тебя благословлю!
Смотри, готов
во прахе пасть я,
всего лишится,
все отдать,
но только дай мне
не видать мое дитя
объатым тьмою!
О, Боже, сжался
надо мной,
Перед Тобой готов
во прахе пасть я,
О, Боже, Боже мой, сжался, сжался
надо мною!

KRÁL

Marta a Bertrand,
zaveďte doktora
k holubičke našej.
So strachom čakám
na jeho verdikt.

IBN-HAKIA

Alah je veľký,
dôverujte mu!

KRÁL

Čo povie?
Akú odpoveď prinesie jeho veda?
Uvidí Jolanta svetlo,
či sú mi súdené
večné muky
vediac, že dcéru svoju
objíma tma?
Ó, Bože, zľutuj sa nado mnou!
Pán môj, ak
som hriešny,
prečo trpi
anjel čistý?
Začo si ju uvrhol
za mňa v tmú,
Ty vzor jasný?
Ó, daruj mi
radostnú zvesť,
uteš nádejou udruvenia!
Pre jej dobro ponúknem korunu, krajinu,
moje vládnutie..
Zbav ma všetkého,
pokoja, šťastia,
všetko pretrpím,
Za všetko ťa velebím!
Pozri, som pripravený
padnúť v prach,
všetko darovať,
všetkého sa zbaviť
len mi daj, aby
som nevidel moje dieťa
v objatí temnoty.
Ó, Bože, zľutuj
sa nado mnou,
pred Tebou
v prach padám,
Bože, Bože, môj, zmiluj sa,
nado mnou!

5. Сцена и монолог Эбн-хакиа

КОРОЛЬ

Твое лицо бесстрастно, неприветно и темно,
как твоя наука;
тщетно хочу
прочесть ответ
в твоих чертах.

ЭБН-ХАКИА

Надейся, государь,
велик Аллах!

КОРОЛЬ

Во истину велик и благ.

ЭБН-ХАКИА

Постой, и дай мне высказать мое решение!
Да, государь,
возможно исцеленье,
но только...

КОРОЛЬ

Говори, какой ценой!
Все отдам, над чем
имею власть я,
дай только ей, о, врач, увидеть свет!

ЭБН-ХАКИА

Она должна узнать
свое несчастье.

КОРОЛЬ

О слепоте?
Дашь ли ты обет
ей зренье возвратить?

ЭБН-ХАКИА

Все в Божьей власти.
Наука не всеильна;
обещать я не могу...

КОРОЛЬ

И я о мрачной доли убожества ей должен
рассказать раскрыть всю глубину ее
несчастья,
не ожидая доброго конца?
О, мавр жестокий, нет в тебе участия
к страданиям бедного отца!

5. Scéna a monológ Ibn-Hakiu

KRÁL

Tvár je pokojná,
nemilá a temná,
ako tvoja veda.
Neviem z nej
vyčítať odpoveď.

IBN-HAKIA

Vládca, nádej je.
Alah je veľký!

KRÁL

Naozaj je veľký.

IBN-HAKIA

Čakaj, chcem ti povedať moje rozhodnutie!
Áno, vládca,
je možné liečenie,
len...

KRÁL

Vrav, aká cena!
Všetko dám,
čo mám,
len jej daj, doktor, uvidieť svet!

IBN-HAKIA

Musi sa dozvedieť
o svojom nešťastí.

KRÁL

O slepote?
Slúbiš mi, že jej
vrátiš zrak?

IBN-HAKIA

Všetko je v rukách Božích.
Veda nie je všemocná.
Dať sľub nemôžem.

KRÁL

A ja jej musím povedať,
odkryť celú hĺbku jej nešťastia,
bez nádeje na šťastný koniec?
Maur krutý,
niet v tebe súcitu
k utrpeniu otca!

Как обманулся я
в своей надежде...
Отныне я не верю никому! Прощай!

ЭБН-ХАКИА

Ты властен сделать все,
но прежде дай мне сказать:
Решенью моему
ты подчиниться
можешь или нет,
но я обязан дать тебе совет.
Два мира: плотский и духовный во всех
явлениях бытия здесь слились волею
верховной, как неразлучные друзья.

На свете нету впечатленья,
Что тело знало бы одно,
Как все в природе,
чувство зренья
не только в нем заключено.

И прежде, чем открыть
для света плотские, смертные глаза,
нам нужно,
чтобы чувство это
познала вечная душа.

Когда появится сознание
Великой истины в уме,
тогда возможно,
властитель мощный,
да, тогда возможно,
что желанье пробудит свет
в телесной тьме.

КОРОЛЬ

О, Боже мой!
Неужли до сих пор я ошибался?
Страшное сомненье...

ЭБН-ХАКИА

Теперь решай,
ты знаешь приговор,
я не могу начать свое лечение,
пока не будет Иоланта знать о слепоте.
И жаждать исцеленья.
До вечера я буду
ждать здесь в этом
замке решенья твоего.

Zmýlil som sa
vo svojej nádeji.
Odteraz neverím nikomu! Zbohom!

IBN-HAKIA

Môžeš urobiť čokoľvek,
ale dovoľ mi prehovoriť.
Môjmu riešeniu
sa môžeš i nemusíš podvoliť,
no som povinný
ti dať radu.
Dva svety: Telo a duša sa
vo všetkých javoch sveta spájajú ako
nerozluční druhovia.

Vo svete niet vnemu,
čo by len telo poznalo,
Ako všetko v prírode
zrak nie je len
v hmote ukrytý.

A preto ak chcem
mŕtvym očiam odkryť svet,
potrebujeme,
aby tento pocit
i duša večná poznala.

Až keď rozum spozná
celú pravdu,
vtedy bude možné,
vládca mocný, áno,
aby pranie
prebúdilo svetlo
v telesnej tme.

KRÁL

Ó, Bože môj!
Doteraz som sa teda mýlil?
Aká pochybnosť.

IBN-HAKIA

Teraz sa musíš rozhodnúť;
už poznáš moje rozhodnutie..
Nemôžem začať,
kým sa Iolanta nedozvie o slepote.
Budem tu čakať do večera,
kým sa nerozhodneš.

КОРОЛЬ

О, дочь моя! Иоланта!
Нет, нет! Не может быть!
Вход сюда ценою жизни купит,
кто пожелает тайну ей открыть.
Так решено,
и врач отцу уступит!

6. Сцена и ария Роберта**РОБЕРТ**

Не торопись,
здесь так темно.

ВОДЕМОН

Вперед!
Я вижу дверь пред нами.

РОБЕРТ

Какую дверь?

ВОДЕМОН

Иди за мной!
Где мы?
Своими ли глазами
я вижу рай
среди диких скал!

РОБЕРТ

Смотри, тут кто-то написал:
„Вернись назад исполненный боязни,
Сюда нельзя войти под страхом
смертной казни.“

ВОДЕМОН

Роберт, что это?
Объясни!

РОБЕРТ

Я ничего не понимаю.

ВОДЕМОН

Уйдем!

РОБЕРТ

Нет, Боже сохрани покинуть этот сад,
Подобный раю!
Я не хочу опять пускаться

KRÁL

Ó, moja dcéra! Jolanta!
Nie, nie! To nemôže byť!
Zaplatí životom ten,
kto jej chce tajomstvo prezradiť.
Lekár musí
otcovi ustúpiť!

6. Scéna a ária Roberta**ROBERT**

Netráp sa,
je tu tma.

VAUDÉMONT

Dopredu!
Vidím dvere pred nami.

ROBERT

Aké dvere?

VAUDÉMONT

Poď za mnou!
Kde sme?
Svojimi očami vidím
raj uprostred
divokých skál!

ROBERT

Pozri, niečo je tu napísané:
„Vráť sa nazad,
tu nemožno vstúpiť,
iba pod hrozbou smrti!“

VAUDÉMONT

Robert, čo je to?
Povedz mi!

ROBERT

Ničomu nerozumiem.

VAUDÉMONT

Odiďme!

ROBERT

Nie, Boh nás ochráni!
Táto záhrada je raj!
Nechcem sa opäť

в дальний путь
чрез дебри и скалы!
И так блуждали мы немало.

ВОДЕМОН

А если кто-нибудь войдет
и нас застанет?

РОБЕРТ

Ну что ж?
Посердится и перестанет;
Мы укротим его мечом!
Да и потом: чем дольше
к королю Рене
за Иолантой не приеду,
тем лучше мне, тем лучше.
Ах, если б ей пропасть бесследно!
Я даже рад был заблудиться,
лишь бы не видеть мне ее!

ВОДЕМОН

Король наверно согласится
расторгнуть сватовство твое. Он, говорят,
так добр, умен!

РОБЕРТ

Ах, если б, если б, Водемон!

ВОДЕМОН

Ну, хорошо,
а вдруг она прелестна?..

РОБЕРТ

Кто? Иоланта?

ВОДЕМОН

Да!

РОБЕРТ

Наверно чопорна, горда...
Монахини мне
разве не известны?
Своими „benedicite“ и „amen“, холодные,
бездушные, как камень.

Кто может сравниться
с Матильдой моей,
сверкающей искрами черных очей,
как на небе звезды осенних ночей!

vydať na ďalekú cestu
cez divočinu a skaly.
Už sme dosť blúdili.

VAUDÉMONT

A čo keď ktosi vojde
a nájde nás?

ROBERT

A čo?
Nahnevá sa a prestane.
Utišíme ho mečom!
Potom: Čím dlhšie
pôjdem za kráľom Reném
a Jolantou,
tým lepšie pre mňa.
Nech zmizne z môjho života!
Bol by som rád, keby som zabľúdil
a nevidel ju viac.

VAUDÉMONT

Kráľ bude isto súhlasiť so zrušením sľubu.
Hovorí, že je dobrý a múdry!

ROBERT

Ach, áno, Vaudémont!

VAUDÉMONT

No dobre,
a čo ak je krásna?

ROBERT

Kto? Jolanta?

VAUDÉMONT

Áno!

ROBERT

Isto je povýšenecká, hrdá...
Čo nepoznám mníšky?
Ich „benedictus“ a „amen“,
chladné, bezcitné ako
kameň.

Kto sa môže porovnať
s mojou Matildou,
iskrivými očami
ako hviezdy jesenných nocí!

Все страстною негой
в ней дивно полно,
в ней все опьяняет,
в ней все опьяняет
и жжет, как вино.

Она только взглянет,
как молнией ранит,
И пламень любви
Зардеет в крови!
Она засмеется,
как песней зальется,
и жемчугов ряд
лицо осветят.

О страсти кипучей,
И бурной, и жгучей,
Глаза говорят
И к блаженству манят,
К блаженству лобзаний,
Безумных желаний,
К пожатиям нежным
Руки белоснежной,
К забвению горя
И к счастью без мер,
без конца и границ!

6а. Романс Водемона

ВОДЕМОН

Нет!
Чары ласк красы мятежной
мне ничего не говорят,
во мне не будит страсти нежной призыва
к неге томный взгляд...
Нет! Погружена
в покой полночный,
любовь во мне
мечтая спит...
Ей снится ангел непорочный,
небесный кроткий,
чудный вид...
Облик девственной богини,
беличавой красоты,
с взором полным благодости
херувимской доброты...

Гость селенья неземного,
снега вешнего светлей,

Je plná vášne a nehy,
Tak žiaduca,
spaľuje,
omamuje,
ako víno.

Ona len pozrie,
ako blesk raní,
a plameň lásky
zovrie v krvi!
Zasmeje sa,
pieseň zaspieva,
jak šnúra perál
jej tvár zažiarí.

O kypiacej vášni,
búrlivej, horiacej
jej oči hovoria
k blahu lákajú,
k blahu bozkov,
bláznivých túžob,
k jemným stiskom
bielych rúk,
zabudnutiu smútku,
k šťastiu bez miery,
bez konca a hraníc.

6а. Romanca Vaudémonta

VAUDÉMONT

Nie!
Čaro rebelskej krásy
mi nič nehovorí,
neprebúdzá vo mne vášeň nežného volania,
mdlý pohľad blaženosti...
Láska vo mne
zasnene spí,
ponorená
do pokoja polnoci.
Sníva o nepoškvrnenom anjelovi,
nebeskom, pokornom.

Prenádhernej panenskej bohyni
s pohľadom plným blaženosti.
O tvári plnej kúzla
a anjelskej láskavosti.

O hostovi z nebies,
jasnejšiemu než jarný sneh!

чище ландыша лесного,
краше лилии полей –
вот чего я жду и жажду!
О, приди, светлый ангел,
источник любви,
сердца тайные
струны согрей,
оживи!

Из-за тающих туч
озари, светлый луч,
сумрак пылкой души,
о, спеши, спеши!
О, приди, светлый призрак,
жду тебя. Ах!

Истомилось сердце,
жду я, поспеши,
О, приди, о, приди!
Жду тебя,
светлый ангел,
приди, приди!

7. Сцена и дуэт Иоланты и Водемона

ВОДЕМОН

Однако, где же мы?
Какой волшебник живет
в таком раю?
Роберт, смотри,
следы прелестной ножки...

РОБЕРТ

Верно феи какой-нибудь...

ВОДЕМОН

Они ведут к террасе...

РОБЕРТ

В дверь постучи!

ВОДЕМОН

Она не заперта
и отворилась тотчас, –
я едва коснулся до нее.

РОБЕРТ

Взгляни, что там?

Čistejšiemu než lesná konvalinka,
tichšiemu, než poľné ľalie!
To je to, na čo čakám
A po čom túžim.
Príď, žiarivý obraz!
Tajúplné struny,
Zahrejte všetky
kúty srdca!

Jasný paprsok, ožiar
súmrak rozpálenej duše,
rýchlo príď, čakám na teba!
Čakám na teba jasný duch,
príď!

Moje srdce je unavené,
čakám, ponáhľaj sa,
ó, pod!
Čakám na teba, jasný anjel,
príď!

7. Scéna a duet Jolanty a Vaudémonta

VAUDÉMONT

Kde to sme?
Aký čarodej býva
v tomto raji?
Aha, Robert,
stopy roztomilej nôžky...

ROBERT

Áno, nejaká víla...

VAUDÉMONT

Vedú ku dverám...

ROBERT

Zaklop na dvere!

VAUDÉMONT

Nie sú zavreté,
otvárajú sa,
pozri sa tam.

ROBERT

Čo tam je?

ВОДЕМОН

Мой Бог! Роберт, Роберт!
О, что я вижу!

РОБЕРТ

Волшебницу?

ВОДЕМОН

Нет, ангела! Творец!
Как хороша она!

РОБЕРТ

Дай посмотреть и я!..
Молоденькая девочка!

ВОДЕМОН

Слепец! Как холодно
сказал ты! О, взгляди! Как?
Этот образ девственно прекрасный не будит
разве трепета в груди?

РОБЕРТ

Уйдем, Готфрид!
Мне кажется опасно
здесь оставаться.
Этот странный сон красавицы как будто
неестествен!
Но что с тобой?
Ты бледен, Водемон!

ВОДЕМОН

Создатель!
Как покой ее прекрасен!

РОБЕРТ

Он околдован... Готфрид! Отвечай!
Бежим!
Спешу стряхнуть очарование, за мной!

ВОДЕМОН

Молчи, Роберт!
Не нарушай сна тихого
небесного создания!

РОБЕРТ

Я, как бы ни было,
спасу тебя и здесь не допущу остаться!

VAUDÉMONT

Môj Bože! Robert, Robert!
Čo to vidím?

ROBERT

Čarodejnicu?

VAUDÉMONT

Nie, anjela! Ach, Stvoriteľ!
Aká je krásna!

ROBERT

Pozriem sa aj ja!
Mladá slečinka!

VAUDÉMONT

Ako chladno si to povedal!
Len sa pozri! No čo?
Nechveje ti dušu
ten obrázok nedotknutý?

ROBERT

Podme preč!
Nie je to tu bezpečné.
Jej spánok je
akýsi umelý!
Čo je s tebou?
Si bledý, Vaudémont!

VAUDÉMONT

Ó, Bože!
Aký krásny pokoj!

ROBERT

Si omámený!
Odpovedz!
Musíme utiecť! Odožeň čary a rýchle preč!

VAUDÉMONT

Zmlkni, Robert!
Neruš spánok tejto
nebeskej bytosti!

ROBERT

Zachránim ťa,
nemôžeš tu zostať!

ВОДЕМОН

Не открывай очей!..
Я не снесу их блеска...
Дай, о, дай налюбоваться тобой! Мой Бог!
Роберт, она проснулась,
ты разбудил!
Она идет сюда!

РОБЕРТ

Я не позволю, чтоб она
коснулась тебя...
Бежим скорей!

ВОДЕМОН

Нет, нет, никогда!

ИОЛАНТА

Кто здесь?

ВОДЕМОН

Бургундский рыцарь я...

РОБЕРТ

Не открывай ей кто мы... молчи!

ВОДЕМОН

Зовусь я Водемон...

РОБЕРТ

Молчи!

ИОЛАНТА

Мне незнакомы и странны ваши голоса...
Кто вы?

ВОДЕМОН

Мы заблудились, пройдя цквозь дебри
и леса...

ИОЛАНТА

Вы верно утомились?
Я принесу сюда вина
оправить ваши силы...

ВОДЕМОН

О, это рай!

VAUDÉMONT

Neotváraj oči!
Zasiahli by ma ako blesk...
Daj, nech sa pozriem!
Môj Bože!
Robert, prebudila sa!
Ide sem!

ROBERT

Nedovolím,
aby sa ťa dotkla!
Poďme preč!

VAUDÉMONT

Nie, Nie, nikdy!

JOLANTA

Kto je tu?

VAUDÉMONT

Burgudnský rytier a...

ROBERT

Nehovor, kto som... mlč!

VAUDÉMONT

Som Vaudémont...

ROBERT

Mlč!

JOLANTA

Nepoznám vás, máte čudné hlasy...
Kto ste?

VAUDÉMONT

Stratili sme sa v lese...

JOLANTA

Ste unavení?
Prinesiem víno.
Vráti vám silu...

VAUDÉMONT

Je to raj!

РОБЕРТ

Нет, западня!
Погибель нам грозит, друг милый!
Я даром сдаться не хочу,
мне жизнь милей могилы.
Останься здесь, я полечу,
Найти отряд сумею,
и с ним приду тебя спасти
с красавицей твоею.
Не бойся, жди меня, прости!..

ИОЛАНТА

Вот, рыцари, вино...
его отец мой любит...

ВОДЕМОН

Неужели меня оно собой погубит?
Пускай! Из этих рук я смерть
приму с отрадой!

ИОЛАНТА

А где же друг твой?
Ему была я рада...

ВОДЕМОН

Мой друг ушел, но он вернется...

ИОЛАНТА

Ушел? Как жаль...

ВОДЕМОН

Жаль! Отчего?

ИОЛАНТА

Я рада всем, кто здесь бывает и редко
остаюсь одна.
Мои друзья во время сна оставили
меня...
И вот из них никто не знает,
Что я проснулась.

ВОДЕМОН

Это я, я сон нарушил ваш... Простите!
Вы мне предстали как виденье небесной
чистой красоты, как призрак сладостной
мечты, как облик чистый вдохновенья.

ROBERT

Nie, je to náš koniec!
Hrozí nám smrť, druh môj!
Život je mi milší ako smrť.
Zostaň tu.
Zoženiem posily
a prídem zachrániť teba
i tvoju krásku.
Neboj sa a prepáč,
počkaj tu na mňa!

JOLANTA

Prosim, rytier, víno...
môj otec také ľúbi...

VAUDÉMONT

Mohlo by ma to víno zahubiť?
Nech! Z týchto rúk
bude i smrť sladká.

JOLANTA

A kde je priateľ tvoj?
Rada by som mu...

VAUDÉMONT

Môj priateľ odišiel, no vráti sa...

JOLANTA

Odišiel? Škoda...

VAUDÉMONT

Škoda! Prečo?

JOLANTA

Som rada, keď mám
spoločnosť a zriedka ostávam sama.
Priatelia ma tu nechali...
Ešte nevedia,
že som sa zobudila.

VAUDÉMONT

To ja som narušil váš spánok. Prepáčte!
Ste ako zjavenie čistej krásy, ako príznak
sladkej túžby a čistej inšpirácie.

Мой крик невольный восхищенья вас
разбудил и предо мной вдруг ангел неба
стал земной!

Но вижу да, вы не виденье
и вам дано судьбою жить.
Внушать любовь, страдать,

ИОЛАНТА

Ты говоришь так непонятно...
Не знаю, но слова твои
мне слушать странно и приятно,
от них кружится голова...
Странно! В груди рождается волненье
и вместе страшное сомненье:
должна ли слушать я тебя?
К чему? За что? За что хвалить меня?
Ты в первый раз передо мною.

ВОДЕМОН

Желанье ваше мне закон,
мой пыл теперь от вас я скрою, но чтобы
это был не сон, не призрак счастья,
в знак прощанья
сорвите мне одну из роз
на память нашего свиданья
и жаркого румянца щек!
Я красную просил сорвать...

ИОЛАНТА

Какую это?
Я не знаю.

ВОДЕМОН

Одну из тех просил я дать...

ИОЛАНТА

Какую? Я не понимаю.
Верни мне ту, что я дала,
и я сорву тебе другую.

ВОДЕМОН

О нет! Как вы, она светла,
ее на память сохраняю я
эмблемой вашей чистоты
сорвите красный розан,
оба гербом возьму себе на щит
и буду верен им до гроба.

Môj krik vás vyrušil.
Som vami okúzlený!
Ste anjel, no nie ste príznak!
Je vám súdené žiť
a vzbudzovať lásku,
strádať a milovať!

JOLANTA

Hovoriš nejasne,
nechápem...
Ale rada ťa počujem
a z tvojej reči sa mi krúti hlava.
Čudné! Celá sa chvejem a neviem,
či ťa mám ďalej počúvať.
Prečo ma chváliš?
Za čo?
Veď si tu po prvý raz.

VAUDÉMONT

Vaše prianie je pre mňa zákonom!
Skryjem pred vami svoju radosť.
Ale nebol to sen!
Odrhnite mi na pamiatku
nášho stretnutia ružu!
Prosil som vás o červenú ružu...

JOLANTA

Aká to je?
Ja neviem...

VAUDÉMONT

Jednu z týchto som chcel...

JOLANTA

Ktorú? Nerozumiem.
Vráťte mi ju,
venujem vám inú.

VAUDÉMONT

Ó, nie! Je nádherná ako vy,
nechám si ju na pamiatku
vašej čistoty.
Odrhnite červenú ružu!
Dám si ju na štít a budem verný
až do konca svojho života.

ИОЛАНТА

Я подарить тебе готова другую розу.

ВОДЕМОН

Как?

Вы снова вы дали белую?

Опять? Я красную просил сорвать!

ИОЛАНТА

Что значит „красную“?

ВОДЕМОН

Какая мысль!

Скажите мне: сорвал я сколько роз?

ИОЛАНТА

Ну, что же?

Дай их сюда! Дай!

Ты шутишь...

это так несложно...

ВОДЕМОН

Нет! Не прикасаясь к ним...

ИОЛАНТА

Не прикасаясь?!...

Разве можно?

ВОДЕМОН

Творец! Творец! Она слепая!

Несчастная!

ИОЛАНТА

Ну, что же? Где твои цветы?

О, рыцарь, рыцарь, где же ты?

Твое молчанье мне непонятно,

не знаю, чем мои слова

тебе могли быть неприятны...

Скажи мне, в чем моя вина?

Чужих я редко здесь встречаю

и многого еще не знаю;

ты научи – я молода,

я буду слушаться тебя!..

Молчишь? Не хочешь быть со мной?

Пусть будет так!..

Твои желанья мне закон,

Мою печаль от всех я скрою...

JOLANTA

Darujem vám ďalšiu.

VAUDÉMONT

Ako to?

Zas ste mi dali bielu!

Opäť? Prosil som o červenú!

JOLANTA

Čo to znamená červenú?

VAUDÉMONT

Čo je to za myšlienka!

Povedz mi, koľko mám ruží?

JOLANTA

A čo potom?

Daj mi ich!

Kde sú?

Ty žartuješ!

VAUDÉMONT

Nie, bez toho aby ste sa ich dotkli!

JOLANTA

Bez dotyku?...

Je to možné?

VAUDÉMONT

Môj Bože! Ona je slepá!

Nešťastnica!

JOLANTA

No, čo je zle? Kde sú kvety?

Rytier, kde si?

Prečo mlčíš,

ktoré slová

ťa mohli uraziť?

Povedz mi, čím som sa previnila?

Málokedy stretávam cudzích ľudí a veľa vecí

ešte nepoznám.

Ale som mladá, naučím sa, budem ťa

počúvať.

Mlčíš? Nechceš byť so mnou?

Tak dobre!

Tvoje želanie

je pre mňa zákonom,

Но, чтобы это был не сон,
не призрак счастья,
в знак прощанья
сорви и дай одну из роз
на память нашего свиданья!..

ВОДЕМОН

Дитя, о нет,
не надо слез!

ИОЛАНТА

Ты не ушел еще?

ВОДЕМОН

Бедняжка!.. Скажите мне,
ужели никогда,
хоть изредка, вам мысль не приходила,
что грозная, жестокая судьба
вас дара драгоценного лишила?
Неужли вы не знали,
для чего у вас блестят безжизненные очи?

ИОЛАНТА

Зачем глаза даны мне?
Для того, чтоб плакать...

ВОДЕМОН

Плакать в вечном мраке ночи!..

ИОЛАНТА

Ужели ты не знаешь, что от слез печаль
проходит легче и быстрее?
Так все в природе после летних гроз
становится душистей и бодрее.

ВОДЕМОН

О, значит нет в твоей груди желанья
увидеть свет и славу мирозданья?

ИОЛАНТА

Что значит видеть?

ВОДЕМОН

Познавать свет Божий.

ИОЛАНТА

Рыцарь, что такое свет?

skryjem svoj žal,
no aby nebol sen
či príznak,
utrhni a daj mi
na pamiatku
našeho stretnutia ružu.

VAUDÉMONT

Drahé dieťa,
Prosím, neplač!

JOLANTA

Si ešte tu?

VAUDÉMONT

Úbohá! Povedzte mi,
nikdy ste nemysleli na to,
prečo vám strašný, krutý
osud vzal
tak drahocenný dar?
Neviete, na čo máme oči?

JOLANTA

Prečo máme oči?
Aby sme mohli plakať v tme.

VAUDÉMONT

Plakať vo večnej noci.

JOLANTA

Nevieš, že slzy nám pomáhajú prekonať
rýchlejšie smútok?
Ako keď sa po búrke všetko prebudí
a rozkvitne?

VAUDÉMONT

Takže by si chcela vidieť svetlo a krásu
sveta?

JOLANTA

Čo znamená vidieť?

VAUDÉMONT

Poznávať svet Boží!

JOLANTA

Rytier, čo je svetlo?

ВОДЕМОН

Чудный первенец творенья,
первый миру дар Творца,
Славы Божьей проявление,
лучший перл Его венца!
Солнце, небо, звезд сиянье
наполняют мир земной,
всю природу и создання
несказанной красотой!
Кто не знает блага света,
тот не может жизнь любить
Божий мир во мрак одетый,
Бога в тьме, как в свете, чтить!
Им познал я, недостойный,
вас, о, дева красоты,
стан ваш девственный и стройный,
Образ милый и черты,
да, он первенец творенья,
лучший миру дар Творца.

ИОЛАНТА

Ты говоришь так сладко!
Я не знаю, что со мной.
Никогда такого счастья
не испытала я...
Но ты ошибся,
нет, нет, нет!
Чтобы Бога славить вечно,
рыцарь, мне не нужен свет:
благость Божья бесконечна,
ей нигде пределов нет!
В жарком дне,
в благоуханьях,
в звуках и во мне самой,
отражен во всех созданнях
Бог незримый и благой!
Можно ль видеть щебетанье
птички в розовом кусте,
или сладкое журчанье
быстрой речки на песке?

ВОДЕМОН

Да! Правда! Правда!
Благость Божья бесконечна,
ей нигде пределов нет!
То правда! То правда!
О, ты права, в твоей груди
сияет правды светоч,
и перед ним наш свет земной

VAUDÉMONT

Okúzľujúci prvorodený Stvoriteľ,
prvý dar Tvorcu sveta,
prejavienia Božej slávy.
Slnko, nebo, blikajúce hviezdy naplňajú
celý svet,
prírodu i stvorenia
neskonalou krásou.
Kto nepozná tú nádheru sveta,
nemôže mať rád
Boží svet zahalený do tmy.
Vďaka nemu
som spoznal vás,
krásna deva,
Pôvabný, nedotknutý obrázok.
Svetlo je
najlepši dar Tvorcu,
Drahocenný a svätý.

JOLANTA

Hovoriš tak sladko!
Neviem čo je so mnou.
Nikdy som sa necítila
tak šťastne.
Mýliš sa,
Nie, nie, nie!
Aby som mohla večne sláviť Boha,
netreba svetlo.
Božie blaho je nekonečné.
V horúcom dni,
v peknej vôni i vo mne samej
je prítomný neviditeľný,
Dobrý Boh!
Možno vidieť
štetotajúceho vtáčika
na ružovom kríku
alebo sladko šumiaci
prúd?

VAUDÉMONT

Ano! Je to možné!
Milosť Božia
je nekonečná,
Je to pravda!
Máš pravdu, oproti tvojej vnútornej žiare
je náš svet len
dočasný a úbohý.

и преходящ и жалок.
Верю, можно чтить Творца, и не зная
блаха света!
Благость Божя без конца!
Ей нигде пределов нет!

ИОЛАНТА

Можно ль видеть в небе
грома рокотанье,
или трели соловья,
иль цветка благоуханье,
голос твой, твои слова?
Нет, штоб Бога славить вечно,
рыцарь, мне не нужен свет.
Но чтобы стать как ты,
хотела б я узнать свет солнца.
Этот первенец творенья
первый миру дар Творца
славз Божьей проявление, лучший перл
его венца!

8. Сцена

МАРТА, ЛАУРА, БРИГИТТА, ПРИСЛУЖНИЦЫ

Иоланта! Где ты?

ИОЛАНТА

Меня зовут подруги, Марта...
они удивлены, что я проснулась...

КОРОЛЬ

Где дочь моя?

ИОЛАНТА

То голос моего отца!
Он здесь! Его узнаешь ты!

МАРТА, БРИГИТТА, ЛАУРА, КОРОЛЬ

Иоланта!

ПРИСЛУЖНИЦЫ

Где ты?

МАРТА, БРИГИТТА, ЛАУРА, ПРИСЛУЖНИЦЫ

Творец!
С нею незнакомый рыцарь!

Svetlo je prvý dar Tvorcu,
zjavenie Božej slávy.
Božie blaho je nekonečné.
Nemá hraníc!

JOLANTA

Možno vidieť
nebeské hrmenie
či vtáčie trilky,
vôňu kvetov,
tvoj hlas, či reč?
Nie, aby som
oslavovala Boha
nepotrebujem svetlo!
Ale aby som bola ako ty,
by som chcela
poznať svetlo slnka.
Najkrajšiu perlu
na venci jeho slávy!

8. Scéna

MARTA, LAURA, BRIGITA, SLŮŽKY

Jolanta! Kde si?

JOLANTA

Hľadajú ma priatelia, Marta;
čudujú sa, že som už hore.

KRÁL

Kde je moja dcéra?

JOLANTA

To je hlas môjho otca!
Je tu, zoznámiš sa s ním.

MARTA, LAURA, BRIGITA, KRÁL

Jolanta!

SLŮŽKY

Kde si?

MARTA, LAURA, BRIGITA, SLŮŽKY

Bože!
Je s ňou neznámy rytier!

КОРОЛЬ

Где дочь моя?

ИОЛАНТА

О, батюшка!

КОРОЛЬ

Дочь милая! Ты не одна... Что это?
Как ты вошел сюда и кто ты дерзкий?!

ВОДЕМОН

Бургундский рыцарь.
Я случайно зашел,
блуждая по горам Вогезским.

КОРОЛЬ

Ты с нею ни о чем не говорил?

ИОЛАНТА

О да, отец, он многое открыл мне,
Чего не знала прежде никогда я.
Его слова звучали так отрадно,
когда он объяснял, что значит свет
и так жалел меня, что зренья лишена я.

**БРИГИТТА, ЛАУРА, МАРТА,
ВОДЕМОН, АЛЬМЕРИК, ЭБН-ХАКИА,
БЕРТРАН, КОРОЛЬ, ПРИСЛУЖНИЦЫ**
Творец!

КОРОЛЬ

Несчастный, что ты сделал!
Боже, за что послал Ты это наказание!

ЭБН-ХАКИА

Не наказание,
а спасенье дочери твоей.
Ты, ослепленный мыслью ложной,
хотел ее несчастье скрыть,
но видишь: было невозможно
понять света утаить.
То было заблуждение, верь мне,
правду скрыть нельзя на веки.
Сознание в ней теперь проснулось,
открылась истина уму!
Питай надежду, что в ней желанье
пробудит свет!
Теперь возможно, что желанье даст ей
свет!

KRÁL

Kde je moja dcéra?

JOLANTA

Otecko!

KRÁL

Milá dcéra, ty nie si sama... Kto si?
Ako si sa sem dostal?

VAUDÉMONT

Burgundský rytier.
Zablúdil som v hore,
som tu náhodou.

KRÁL

Hovoril si s ňou o niečom?

JOLANTA

Ó, áno, otec! Povedal mi veľa
o tom, čo som nevedela.
Jeho slová boli tak utešené,
keď mi hovoril o tom, čo je svetlo.
Bola som smutná, pretože som nevidela.

**BRIGITA, LAURA, MARTA,VAUDÉMONT,
ALMÉRIC, IBN-HAKIA, BELTRÁN,
KRÁL, SLUŽKY**
Bože!

KRÁL

Nešťastník, čo si to urobil!
Bože, prečo ma tresceš!

IBN-HAKIA

Nie je to trest,
je to spása pre tvoju dcéru.
Ty, zaslepený falošnou myšlienkou,
chcel si pred ňou utajiť jej nešťastie.
No vidíš, nie je možné
utajiť chápanie sveta!
Bol to blud,
ver mi,
pravda nemôže byť skrytá na veky.
Teraz sa v nej prebudilo vedomie,
pravda sa zjavila myslí!
Dúfaj, aby v nej túžba
prebudila svetlo!
Teraz je možné, aby jej túžba dala svetlo!

ИОЛАНТА

Он говорил мне о сиянье,
о блеске солнечного дня,
в нем было столько сострадания!
Он открыл мне правду!
С ним было сердцу так отрадно!
В его речах звучала ласка,
нежность, сострадание
и с наслаждением я ему внимала!
Он просветить хотел меня!

ВОДЕМОН

Что сделал я моим признанием,
к чему привел мой пыль речей!
Вместо щастя, горе, испытание принёс
красавице моей! Что сделал я,
о Боже, Боже мой, пощади!
Ей от бедствий сохрани, Боже мой!

БЕРТРАН

Дерзостный безумец!
Как смел нарушить ты запрет?
Погибнешь ты!
Ты головой своей искупишь дерзость.
Сколько горя, сколько бедствий ты принес!
О, Боже, о, Боже, пощади!
Спаси ее от бедствий, о, Боже мой!

МАРТА, АЛЬМЕРИК, ЛАУРА, БРИГЕТТА

Как смел нарушить приказанье, безумец
дерзкий?
Ты с собой цюда внес горе!
Ты поступоксвой искупишь смертью!
Спаси ее от бедствий,
Боже мой!

КОРОЛЬ

Голубка Иоланта, дочь моя,
послушай, я привел врача с собой.
Он в силах возвратить тебя ко свету;
скажи мне: хочешь ли ты видеть?

ИОЛАНТА

Могу ль я пламенно желать
того, что смутно только понимаю?
Но если хочет мой отец,
его послушаюсь покорно...

JOLANTA

Je tak láskavý!
Hvoril mi o svetle,
o lesku slnečného dňa.
Povedal mi pravdu!
Srdce sa tešilo!
Reč jeho bola sladká,
plná nehy, rozkoše, lásky.
Počúvala som ho s radosťou!
Chcel priniesť svetlo do mojej temnoty!

VAUDÉMONT

Čo som urobil?
Čo to spravili moje slová?
Namiesto šťastia
priniesli úzkosť a nepokoj mojej drahej!
Bože môj, zmiluj sa!
Chráň ju pred nešťastím!

BERTRAND

Drzý blázon!
Ako si sa opovážil porušiť zákaz?
Zomrieš!
Za drzosť zaplatíš svojím krkom.
Koľko žiaľu, koľko nešťastia si priniesol!
Ó, Bože, ó, Bože, zmiluj sa!
Zachráň ju od nešťastia, Bože môj!

MARTA, ALMÉRIC, LAURA, BRIGITA

Ako si sa opovážil porušiť príkaz, ty drzý
blázon?
Priniesol si sem smútok!
Svoje skutky odčiniš smrťou!
Zachráň ju od nešťastia,
Bože môj!

KRÁL

Holubička Jolanta, dcéra moja,
počúvaj, priviedol som doktora.
Má moc vrátiť ti svetlo,
povedz, chceš vidieť?

JOLANTA

Či si môžem niečo priať,
keď tomu ledva rozumiem?
Ale keď si to môj otec praje,
tak sa pokúsim.

ЭБН-ХАКИА

Я теряю надежду исцеленья;
вот плоды твоей системы:
в ней желанья нет дар зренья получить и
видеть свет.

КОРОЛЬ

Постой! Теперь я вижу: прав был ты!
Еще жива надежда на спасенье,
Господь внушил мне мысль.
Начни лечение, великий врач!
Господь тебе поможет!
А ты, виновник горя, отвечай!
Входя сюда,
прочел ты эту надпись?
И, несмотря на то, решился проникнуть
в сад?

ВОДЕМОН

Прочел.
Как видишь, да, решился...
Я помню... да!

КОРОЛЬ

Ты помнишь:
надпись осуждает к смерти,
проникнувших сюда без позволения?
Итак: когда лечение над нею не поможет..
Ты умрешь!

**ИОЛАНТА, БРИГИТТА, ЛАУРА, МАРТА,
АЛЬМЕРИК, БЕРТРАН, ПРИСЛУЖНИЦЫ**
О Боже мой! Несчастный, бедный рыцарь!

ЭБН-ХАКИА

Что затевает он?

ИОЛАНТА

Отец, постой, я так ли поняла?
Неужли он погибнуть должен?

КОРОЛЬ

Да, он должен быть казнен.

ИОЛАНТА

Не может быть, нет, я не верю!
Отец, ты милосерд,
ведь ты не можешь быть
так бесчеловечен!

IBN-HAKIA

Strácam nádej na jej uzdravenie.
Je to dôsledok tvojho správania.
Ona nechce vidieť svetlo.

KRÁL

Počkaj! Až teraz vidím, že si mal pravdu!
Nádej ešte je.
Boh mi dal vnuknutie.
Začni liečiť, doktor.
Boh ti pomôže!
A ty, vinník, odpovedz!
Prečítal si si varovanie,
skôr než si vstúpil?
A aj tak si sem vstúpil?

VAUDÉMONT

Prečítal.
Ako vidíš, odvážil som sa...
Pamätám...

KRÁL

Pamätáš?
Nesmieš tu vstúpiť,
iba pod hrozbou smrti!
Keď liečba nepomôže,
zomrieš!

**JOLANTA, BRIGITA, LAURA, MARTA
ALMÉRIC, BELTRAND, SLŮŽKY**
Ó, Bože! Úbohý rytier!

IBN-HAKIA

Čo navrhuješ?

JOLANTA

Počkaj otec, dobre tomu rozumiem?
Musí zomrieť?

KRÁL

Áno, musí byť potrestaný.

JOLANTA

Neverím tomu!
Otec, si tak láskavý!
Nemôžeš byť teraz
taký krutý!

КОРОЛЬ

Он умрет, когда тебе лечение не поможет.

**БРИГИТТА, ЛАУРА, MARTA, АЛЬМЕРИК,
БЕРТРАН, ПРИСЛУЖНИЦЫ**

Бедняжка Иоланта, как страдает!

О, сжался, государь!

Сжался над ней, сжался!

ЭБН-ХАКИА

Тебя я понял и теперь спасение возможно...

КОРОЛЬ

Нет, он умрет, мольбы напрасны!

ИОЛАНТА

Врач! Где ты?

Скажи скорей, что претерпеть должна я?

Перенести страдания?

ЭБН-ХАКИА

О, нет, должна ты только пламенно желать

Увидеть свет.

ИОЛАНТА

Нет, назови мученья, страдания, боль:

о, чтоб его спасти, безропотно могу
я все снести.

Он дорог мне,

он первый мне открыл

духовный свет и сердце мне согрел.

Теперь я верю, знаю, что свет есть

чудный первенец творенья,

первый миру дар Творца,

Славы Божьей проявление,

лучший перл Его венца!

ВОДЕМОН

Ангел светлый!

О, святая, пред тобой склоняюсь я!

Будешь видеть, иль слепая –

ты теперь на век моя!

Я клянусь как рыцарь, честью лишь тебе
принадлежать...

Казнь ли должен перенести я,

за тебя ли смерть принять!

KRÁL

Umrie, ak liečba nepomôže.

**BRIGITA, LAURA, MARTA, ALMÉRIC,
BERTRAND, SLÚŽKY**

Úbohá Jolanta, ako trpí!

Anjelik čistý.

Zmiluj sa nad svojou dcérou!

IBN-HAKIA

Pochopil som, záchrana je možná...

KRÁL

Nie, bude potrestaný.

JOLANTA

Doktor! Kde si?

Čo všetko budem musieť pri liečení vydržať,
budem trpieť?

IBN-HAKIA

Nie, musíš si len vŕúcne

priať uvidieť svetlo.

JOLANTA

Nie, povedz mi, koľko bolesti musím zniesť,
aby som ho zachránila?

Vydržím všetko.

Je mi drahý,

on prvý mi odhalil

svet duše a rozhorel srdce.

Teraz už verím, že svetlo je okúzľujúci

prvorodenec Stvoriteľa,

Božej slávy,

prvý dar Stvoriteľa svetu.

Najlepšia perla na jeho venci.

VAUDÉMONT

Anjel svätý!

Skláňam sa pred tebou!

Uvidíš, či ostaneš slepá,

navždy budeš moja!

Ako rytier prisahám

na svoju česť,

že len tebe patrím...

Kvôli tebe pôjdem i na smrť!

ИОЛАНТА

Нет, рыцарь нет!
Жизнь так прекрасна,
Надо жить, живи!..
Я буду видеть... да!
Дай руку мне... теперь позволь мне до
лица коснуться..
Вот так! Врач, начинай лечение,
Теперь я все снесу. Отец, прижми меня к
груди!..
Надейся! Я буду видеть, и он будет жить!

БРИГИТТА, ЛАУРА, МАРТА, ВОДЕМОН, АЛЬМЕРИК, ЭБН-ХАКИА, БЕРТРАН, ПРИСЛУЖНИЦЫ

Господь с тобою,
ангел чистый!

КОРОЛЬ

Теперь я верю сам в твое спасенье,
голубка, ангел мой!
Как Агнец Божий она идет на муки.
Боже мой!

9. Финал

КОРОЛЬ

Прости меня, я обманул тебя, чтоб
в дочери моей желанье зренья проснулось
Ты был к смерти осужден,
теперь свободен ты.

ВОДЕМОН

Ты властен был
меня казнить за мой проступок дерзкий.
Но кто ты, чтоб так властно решать
судьбу людей?

КОРОЛЬ

Мне кажется,
что я могу тебя скорей спросить об этом.

ВОДЕМОН

Я Готфрид Водемон, граф Иссодюна,
Шампани, Клерво и Монтаржи,
друг герцога Бургундии, Роберта.
И как бы ни был ты богат и знатен,
ты не унизишь звания своего,
коль согласишься дать мне дочь в супруги.

JOLANTA

Nie, rytier, nie!
Život je tak krásny, musíš žiť!
Ja uvidím, áno!
Daj mi ruku.
Dovoľ mi dotknúť sa tvojej tváre.
Dobre! Doktor, začni ma liečiť,
teraz už všetko vydržím.
Otec, objím ma.
Uzdravím sa a on bude žiť!

BRIGITA, LAURA, MARTA, VAUDÉMONT, ALMÉRIC, IBN-HAKIA, BERTRAND, SLUŽKY

Boh s tebou,
nežný anjel!

KRÁL

Teraz už verím v tvoje uzdravenie,
holúbok môj!
Podstúpi muky ako anjel Boží.
Bože môj!

9. Finále

KRÁL

Odpusť mi, klamal som ti,
aby som pomohol svojej dcére.
Bol si odsúdený na smrť,
teraz si voľný.

VAUDÉMONT

Mal si na to právo?
Kto si, že môžeš rozhodovať o ľudskom
živote?

KRÁL

Rovnako sa môžem
spýtať aj ja teba.

VAUDÉMONT

Som Gottfried Vaudemont, páža z Issodunu,
Champagne, Cervaux a Montargisu,
priateľ burgundského vojvodu Roberta.
Keby si nebol taký bohatý a mocný,
neutrpela by tvoja česť, keby si mi dovolil
oženiť sa s tvojou dcérou?

КОРОЛЬ

Нет, нет, рыцарь!
Хоть союз с тобой мне лестен,
я должен отказать тебе: еще ребенком
другому дочь обручена.

ВОДЕМОН

Но я права его могу оспорить...
Но кто же он?

КОРОЛЬ

Нет, перед ним покорно ты склонишься.
Постой, я слышу шум... Что значит он?
Кто там?

АЛЬМЕРИК

Простите, государь!
Я дожидался за дверью вас со свитой
и увидел толпу людей вооруженных,
смело сюда идущих...

ВОДЕМОН

Это друг мой, герцог Бургундский.

КОРОЛЬ

Альмерик,пусти немедленно их!
Ты сейчас узнаешь, кто соперник твой.

РОБЕРТ

Готфрид, я выручать тебя сюда явился.
Что вижу? Король Рене!

ВОДЕМОН

Рене?... Король Прованса?...

КОРОЛЬ

Да, мой храбрый рыцарь,
теперь понятно все:
ты Иоланту,
невесту герцога Роберта любишь...

ВОДЕМОН

Роберт, мой герцог, друг! Ведь ты хотел
признаться королю во всем.

РОБЕРТ

Не время и не место...

KRÁL

Nie, rytier!
Aj keby som chcel,
nemôžem ti ju dať.
Od detstva je zasnúbená s iným.

VAUDÉMONT

Jeho právo môžem zvrátiť...
Kto je to?

KRÁL

Nie, musíš sa mu podvoliť.
Počkat, niečo počujem. Čo to má znamenať?
Kto je tam?

ALMÉRIC

Pane!
Čakal som na vás za dverami so sprievodom,
keď som na ceste spozoroval rýchlo sa
blížiaci ozbrojený dav.

VAUDÉMONT

To je môj priateľ, burgundský vojvoda.

KRÁL

Alméric, nech vstúpia!
Zoznámiš sa so svojim súperom.

ROBERT

Gottfried, prišiel som ťa zachrániť.
Koho to vidím? Kráľ René!

VAUDÉMONT

René? Kráľ Provensálska?

KRÁL

Áno, odvážny rytier,
teraz je jasné, že miluješ snúbenicu Jolantu,
nevestu Roberta,
vojvodu burgundského.

VAUDÉMONT

Robert, vojvoda, je môj priateľ! Veď si
sa, kráľ, priznal ku všetkému.

ROBERT

Nie je čas...

ВОДЕМОН

Теперь, иль никогда! Роберт, твое признание даст мне жизнь, я Иоланту полюбил до смерти и нет мне счастья без нее на свете Роберт, молю тебя!

РОБЕРТ

Государь! Я здесь, чтоб обещание свое исполнить. Но с Иолантой обручен я был ребенком, возмужав, я полюбил графиню Лотарингии, Матильду. Теперь моя судьба у вас в руках: Велите, и пред алтарем сейчас же дочь вашу я супругой назову, но сердцем буду верен я Матильде!

КОРОЛЬ

Вы благородны в вашей прямоте. Я ваше слово возвращаю вам!

РОБЕРТ

О, государь, как вы великодушны!

КОРОЛЬ

Теперь, любезный граф, согласен я отдать вам Иоланту, если зренье к ней возвратится.

ВОДЕМОН

О, мой государь, я вашу дочь люблю такой, как есть, и быть опорой ей желаю в горе и в счастье... Увидит свет она иль не увидит: я жизнь мою ей отдаю!

КОРОЛЬ

Она твоя, сын милый!

ВОДЕМОН

Отец мой добрый!

РОБЕРТ

Неужели Иоланта слепа?

КОРОЛЬ

Ее судьба в руках врача теперь! Скорей, Бертран, скажи, ну что лечение?

VAUDÉMONT

Teraz alebo nikdy! Tvoje priznanie mi daruje život. Zamiloval som sa do Jolanty, bez nej nebudem šťastný. Robert, prosím!

ROBERT

Môj pane! Som tu, aby som splnil svoj sľub. S Jolantou nás zasnúbili v detsve. Dospel som a zamiloval som sa do komtesy Matildy Lotrinskej. Môj osud je vo vašich rukách: Môžem si vziať vašu dcéru pred oltárom, ale moje srdce bude patriť navždy Matilde.

KRÁĽ

Aký ste šľachetný. Vraciam váš sľub.

ROBERT

Ó, veľkorysý kráľ!

KRÁĽ

Teraz, milé páža, máte moje požehnanie k svadbe s mojou dcérou Jolantou, keď sa jej vráti zrak.

VAUDÉMONT

Ó, môj Pane, milujem vašu dcéru takú, aká je! Chcem byť jej oporou v dobrom i v zlom. Bude vidieť svetlo či nie, odovzdávam jej svoj život!

KRÁĽ

Je tvoja, synak!

VAUDÉMONT

Otec môj dobrý!

ROBERT

Čože je Jolanta slepá?

KRÁĽ

Jej osud je teraz v doktorových rukách! Rýchle hovor, Bertrand, povedz ako liečba?

БЕРТРАН

Свершилось!

КОРОЛЬ, ВОДЕМОН, РОБЕРТ

Иоланта видит!

БЕРТРАН

Не знаю, я не мог остаться дольше:
и камень бы растаял весь в слезах при
этом виде... Как овечка смиренно
и твердо как скала она сидела, голубка
наша, тихо повторяя:
„О, рыцарь мой, живи!“

**ВОДЕМОН, АЛЬМЕРИК, РОБЕРТ,
КОРОЛЬ**

Господь, будь милостив над нами!

МАРТА, ЛАУРА, БРИГИТТА

Иоланта видит!

**МАРТА, ЛАУРА, БРИГИТТА,
ПРИСЛУЖНИЦЫ, СВИТА РОБЕРТА**

Иоланта видит свет!
О, счастье, о, радость,
Иоланта видит свет!

КОРОЛЬ

Тише! Ее ведет сюда спаситель врач!

ХОР

Тише, тише!

КОРОЛЬ

Творец!
За этот миг возьми остаток жизни всей!

ИОЛАНТА

Где я?
Куда ведешь меня ты, врач!
О, дай увидеть снова чудный свет,
который вдруг блеснул передо мною!
Вот он! Опять, опять!
О, блеск невыносимый!
Что это?

ЭБН-ХАКИА

Твой сад, твои деревья, твои цветы!..

BERTRAND

Podarila sa!

VAUDÉMONT, ROBERT, KRÁL

Jolanta vidí!

BERTRAND

Nemohol som tam ďalej ostať.
Aj kameň by sa roztopil.
Sedela pokorne
ako ovečka a pevne ako skala.
A šepkala:
„Môj rytier, ty musíš žiť!“

**VAUDÉMONT, ALMÉRIC, ROBERT,
KRÁL**

Hospodin, zmiluj sa nad nami!

MARTA, LAURA, BRIGITA

Jolanta vidí!

**BRIGITA, LAURA, MARTA, SLÚŽKY,
ROBERTOV SPRIEVOD**

Jolanta vidí svetlo!
Aká to radosť a šťastie!
Jolanta vidí svetlo!

KRÁL

Ticho! Privádza ju doktor, jej záchranca.

ZBOR

Ticho, ticho!

KRÁL

Stvoriteľ!
Za túto chvíľu by som zaplatil aj životom!

JOLANTA

Kde som?
Kam ma vedieš, doktor?
Ó, chcem zas vidieť okúzľujúce svetlo,
ktoré predomnou zažiarilo.
Opäť!
Ten neuveriteľný jas!
Čo je to?

IBN-HAKIA

Tvoja záhrada, tvoje stromy, kvety.

ИОЛАНТА

Нет, нет! Я их не знаю!..
Я никогда здесь не была! мне страшно!..
Врач, где ты? Страшно!
Меня теснят кругом... Вот что-то падает...
Как будто все обрушится готово... Я
погибаю!.. Врач! Спаси меня!

ЭБН-ХАКИА

Смотри наверх,
тебя не испугает небо!

ИОЛАНТА

О, как чудно!
Как светло! Что это?
Бог? Дух Божий?

ЭБН-ХАКИА

Свет и небо.

ИОЛАНТА

Небо, небо, небо!
На небе Бог?..
Я пред тобою, Боже!
Благой, великий, неизменный,
во тьме являл ты мне себя! Дай мне
теперь, Творец вселенной,
познать Тебя и в свете дня!

ЭБН-ХАКИА

Взгляни теперь вокруг себя.

ИОЛАНТА

Кто это? Я не понимаю?

ЭБН-ХАКИА

То люди...

ИОЛАНТА

Люди, как и я?

ЭБН-ХАКИА

Ты знаешь их.

ИОЛАНТА

Я их не знаю...

КОРОЛЬ

Дочь! И меня не знаешь?

JOLANTA

Nie, nie! Nepoznám ich!
Nikdy som tam nebola! Bojím sa!
Doktor, kde si?
Zviera ma divný kruh. Niečo na mňa padá,
akoby sa na mňa niečo rútilo. Ja umieram!
Doktor, zachráň ma!

IBN-HAKIA

Pozri sa hore,
neľakaj sa oblohy!

JOLANTA

Ó, aká krása!
To svetlo! Čo je to?
Boh?

IBN-HAKIA

Svetlo a nebo.

JOLANTA

Nebo?
Na nebi je Boh?
Stojím pred tebou, Bože!
Blažený, veľký, zjavil sa mi v tme.
Jasnú oblohu vidím po raz prvý.
Dovoľ mi, Stvoriteľ vesmíru,
poznať ťa aj vo svetle dňa.

IBN-HAKIA

Pozri sa navôkol.

JOLANTA

Kto to je? Nerozumiem.

IBN-HAKIA

To sú ľudia...

JOLANTA

Ľudi ako ja?

IBN-HAKIA

Poznáš ich.

JOLANTA

Nie, nepoznám...

KRÁĽ

Dcérka! Nespoznávaš ma?

ИОЛАНТА

О, Боже, Боже мой!
Кто это? Отец мой!
Твои узнала я черты, молю тебя,
в новом мире света
будь мне защитой!

КОРОЛЬ

Ангел мой!
Я стар, мои слабеют силы,
и вот тебе защитник!

ВОДЕМОН

Защитник верный до могилы!

ИОЛАНТА

О, друг мой, тебя ль я слышу вновь!
Ты дал мне свет, ты дал любовь!

ВОДЕМОН

И путеводною звездой тот свет мне будет
навсегда!

ХОР

Хвала Творцу, подателю всех благ, хвала
Творцу!

ИОЛАНТА

Прими хвалу рабы смиренной,
мой голос слаб и робок взгляд.
Перед Тобою сонм блаженный
и Херувимы
предстоят!
Но Ты велик
и в снисхожденьи,
Твоей любви пределов нет, и в самом
малом из творений блестишь,
как в капле солнца свет!

КОРОЛЬ

Прими хвалу рабов смиренных, Боже
мой!
Слезной мольбе моей
Ты внял, Господь!
Слава Тебе!
Ты свою рабу из мрака тьмы извлек!
О, Создатель наш!

JOLANTA

Ó, Bože, Bože môj!
Kto je to? Ocko!
Spoznala som ťa!
Veľmi ťa prosím,
chráň ma v tomto novom svete!

KRÁL

Anjel môj!
Už som starý a slabý,
tu je tvoj ochranca!

VAUDÉMONT

Verný ochranca až do hrobu!

JOLANTA

Ó, môj priateľ, ako rada ťa počujem!
Obdaroval si ma svetlom a láskou!

VAUDÉMONT

Budeš mi navždy hviezdou, ktorá ma
povedie!

ZBOR

Chváľa Stvoriteľovi, pôvodcovi všetkého
blaha!

JOLANTA

Prijmi chválu pokornej otrokyne,
môj hlas je slabý
a pohľad nesmelý.
Celé spoločenstvo
pred tebou na kolena padá.
Vďaka tebe som
uvidela svetlo.
Zmiloval si sa nad nami!
Si veľký a láskavý!
Tvoja láska je bezhraničná!

KRÁL

Rozžiariť si poznaním jej dušu.
Celý svet oslavuje,
spieva a raduje sa!
Chvála tebe,
Bože milostivý!
Buď oslávený, mocný Stvoriteľ!

**БРИГИТТА ЛАУРА, МАРТА, ВОДЕМОН,
АЛЬМЕРИК, РОБЕРТ, ЭБН-ХАКИА,
БЕРТРАН**

Боже, прими хвалу рабы смиренной!
Ты ниспослал ей свет.
Ты с неба милость ниспослал! Господь
всесильный, слава Тебе!
Твоей любви пределов нет, и в самом
малом из творений блисташь
как в капле солнца свет!
О, Создатель наш, Творец благой!
Ты свою рабу из мрака тьмы извлек!
Ты моления нашим внял!
Хвала Тебе! О, Боже, подател благ, слава
Тебе,

ХОР

Прими хвалу рабов смиренных!
Во прахе мы перед Тобой!

ВСЕ

Слава Тебе, Творец всесильный!
Осанна в вышних!
Ты света истины сиянье,
Ty sveta istiny sijan'e,
слава, слава,
Господь Вседержитель,
Хвала Тебе!

**BRIGITA, LAURA, MARTA,
VAUDEMONT, ALMERIC, ROBERT,
IBN-HAKIA, BERTRAND**

Bože, prijmi modlitbu svojich služobníkov!
Dal si jej zrak!
Zoslal si na ňu svoje milosrdenstvo!
Všemohúci Pane, sláva ti!
Tvoja láska nemá hraníc!
Aj v tých najmenších stvoreníach
tvoja láska svieti ako slnko v rose.
Vykonal si zázrak!
Vytrhol si ju z temnoty!
Milosrdný Bože,
vypočul si naše modlitby!
Ó, Bože, rozsievateľ dobra! Sláva ti!

ZBOR

Vypočuj modlitbu služobníkov!
Sme prachom pred tebou!

VŠETCI

Sláva Tebe, všemohúci Bože!
Hosanna na výsostiach!
Jasné svetlo pravdy,
Sláva Tebe, všemohúci Pane!
Sláva Ti, všemohúci Pane!
Sláva Tebe!

(voľný preklad Redakcia SF)

Slovenský internetový časopis o opere, operete, klasicknej hudbe a balete

{ spravodajstvo, publicistika,
produkcia, eventy

}PERA
SLOVAKIA

www.operaslovakia.sk

Forbes

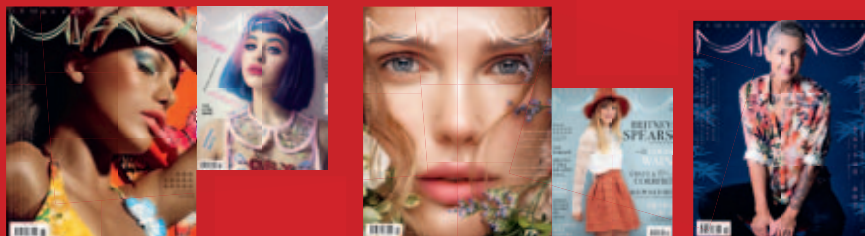
KAŽDODENNÁ
DÁVKA INŠPIRÁCIE

WWW.FORBES.SK

dokonalý lifestyle

14 x „Zlatá pečeť“ za nejlepší časopis roka

